

มหาวิทยาลัยมหิดล
Mahidol University
"Wisdom of The Land"

แนวคิดและเทคนิคการสร้างและพัฒนางาน ประจำสูงงานวิจัยและนวัตกรรม (R2R2I)

รศ.ดร.สมบูรณ์ ศิริสรรหิรัญและทีมงาน

คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ม.มหิดล

ติดต่อ: โทร. 098-9165624 somboon.sir@mahidol.ac.th

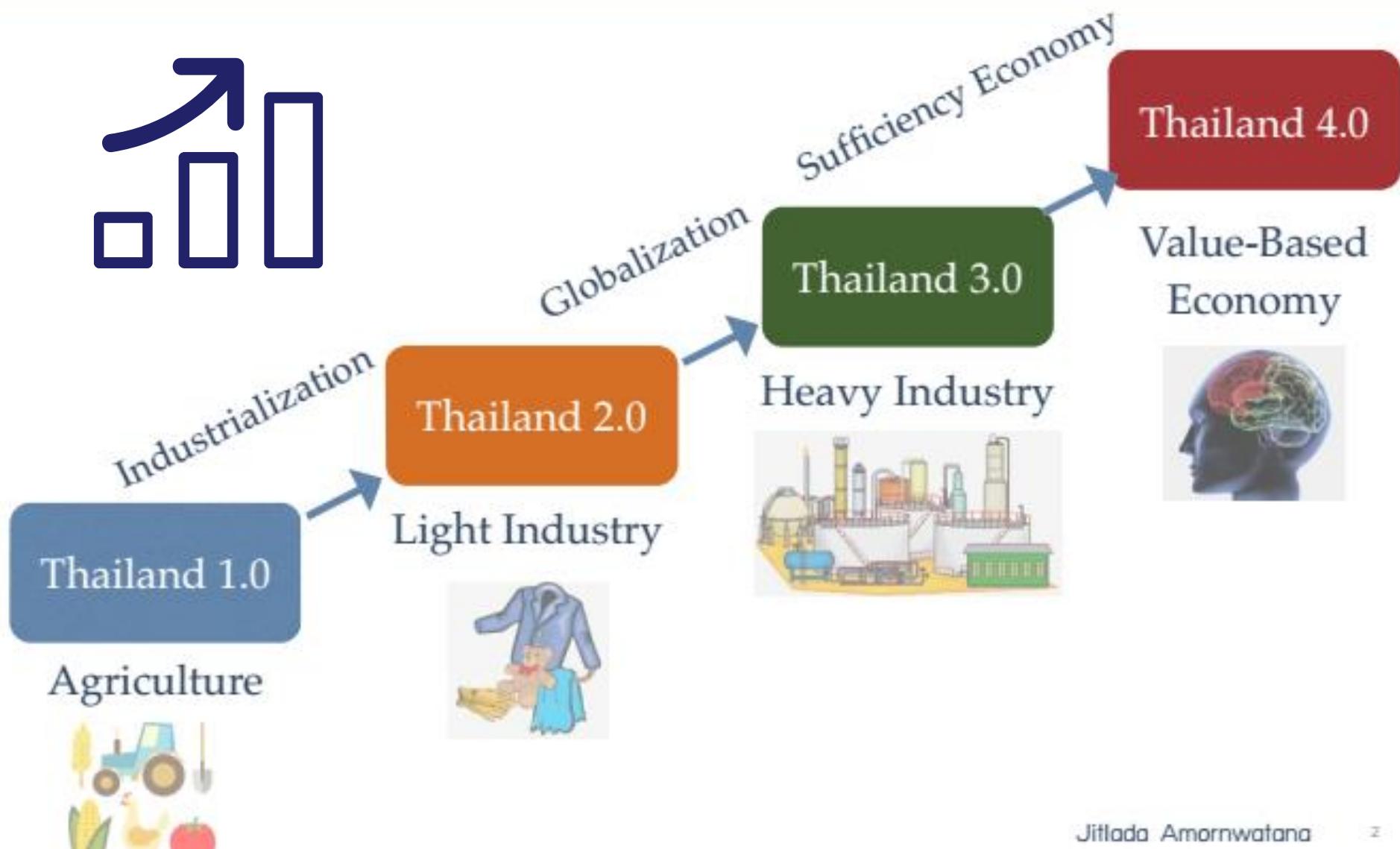

แรงขับเคลื่อนสู่ R2R

- กระแสการเปลี่ยนแปลงยุคโลกาภิวัตน์
- เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- นโยบายของรัฐ เช่น กพร., สกอ., สมศ., สภา
วิชาชีพและอื่นๆ
- ยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน
- ความก้าวหน้าในวิชาชีพ
- ความจำเป็นที่จะต้องสร้างผลงาน
- การปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ค่านิยมในการทำงาน
- การก้าวเข้าสู่สังคมฐานความรู้
- Thailand 4.0

Thailand's Path to Development

Mega Forces Shaping the Future of Human Capital Management towards Thailand 4.0

The Digital Economy

SMAC for Digital HR

- Social Media
- Mobility
- Analytics
- Cloud Technologies

HR Challenges:
HR Digitalization

นวัตกรรม (Innovation) และ เทคโนโลยี (Technology)

สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (2549) ได้ให้ไว้ว่า “นวัตกรรม” Innovation คือ “สิ่งใหม่ที่เกิดจากการใช้ความรู้ และความคิดสร้างสรรค์ ที่มีประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคม”

“เทคโนโลยี” Technology การนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์และศาสตร์อื่นๆ มาพัฒนาประยุกต์ใช้ในการผลิตและจำหน่าย เพื่อสนองเป้าหมายตามความต้องการของมนุษย์

เทคโนโลยี หมายถึงการประยุกต์เอาความรู้มาใช้และก่อให้เกิดประโยชน์แก่มวลมนุษย์ ในรูปของ สิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ

ความหมายและความแตกต่างเทคโนโลยีและนวัตกรรม

คือ เวลาและสถานที่ หากสิ่งใดที่ถูกใช้ในสถานที่หนึ่งเป็นเวลาหนานานและเกิดการยอมรับอย่างแพร่หลาย เรียกสิ่งนั้นว่า **เทคโนโลยี**

แต่ถ้านำสิ่งนั้นไปใช้ในพื้นที่ใหม่เป็นครั้งแรกเกิดการเรียนรู้ใหม่ มีการต้องแสวงหาการเรียนรู้ภายในกลุ่มและเริ่มยอมรับเพิ่มขึ้นเป็นลำดับก็จะเรียกสิ่งเหล่านั้นว่า **นวัตกรรม**

“นวัตกรรม” อยู่ในขั้นการเอาไปใช้ในกลุ่มย่อยเพียงบางส่วนเมื่อพร่อนlays นำเข้าไปปฏิบัติภารกิจในชีวิตประจำวันจนกลายเป็นเรื่องธรรมดากลายเป็น “เทคโนโลยี”

กรอบแนวคิดนวัตกรรม

นิยาม “นวัตกรรม (Innovation)” มีรากศัพท์มาจากคำว่า Innovare ในภาษาละตินแปลว่า “ทำสิ่งใหม่ขึ้นมา” สหภาพยุโรปซึ่งเป็นต้นกำเนิดของแนวคิดเรื่อง “ระบบนวัตกรรมแห่งชาติ” ได้ให้คำนิยามว่า “**นวัตกรรม คือ การปรับใช้ผลิตภัณฑ์ใหม่ กระบวนการผลิตใหม่ การตลาดหรือรูปแบบองค์กรใหม่ ที่ก่อให้เกิดผลลัพธ์เชิงมูลค่าในแง่ของผลประโยชน์ด้านการเงิน ชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี และความมีประสิทธิภาพ เป็นต้น**” (European Parliament Research Service, 2016)

ลักษณะที่สำคัญของนวัตกรรม

- 1) นวัตกรรมจะต้องเป็นสิ่งใหม่ (novelty)
- 2) นวัตกรรมจะต้องมีการนำไปใช้ (adoption)
- 3) ก่อให้เกิดผลลัพธ์เชิงมูลค่า (outcome) เช่น การเพิ่มมูลค่าทางการเงิน การเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการผลิต และการยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้ใช้นวัตกรรม เป็นต้น

ประเภทของนวัตกรรม

องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organisation for Economic Co-operation and Development: OECD) ได้จำแนกนวัตกรรมออกเป็น 4 ประเภทหลัก (OECD, Oslo Manual, 2005.)

- การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ๆ หรือปรับปรุงผลิตภัณฑ์และบริการที่มีอยู่เดิมให้มีคุณภาพมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการปรับปรุงด้านเทคนิค วัสดุประกอบ ซอฟต์แวร์ที่ใช้ในผลิตภัณฑ์ ความเป็นมิตรกับผู้ใช้ หรือลักษณะอื่นๆ
- การเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงาน ติดตามแบบใหม่ ได้แก่ การออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ การจัดวางสินค้าและการส่งเสริมการตลาด และการกำหนดราคาของผลิตภัณฑ์และบริการ

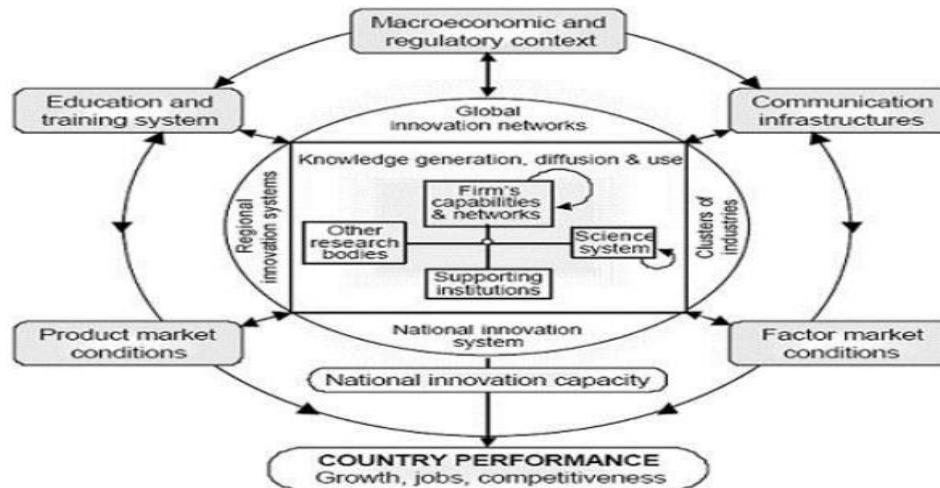
- การปรับเปลี่ยนแนวทางหรือวิธีการใหม่ในการพัฒนา ปรับปรุง หรือการส่งมอบผลิตภัณฑ์ ทั้งในด้านเทคนิค เครื่องมือและอุปกรณ์ และซอฟต์แวร์
- การปรับแนวทางการดำเนินงานในองค์กรไปสู่รูปแบบใหม่ ทั้งการเปลี่ยนแปลงหลักปฏิบัติทางธุรกิจ (Business Practices) การจัดสถานที่ทำงาน (Workplace Organisation) หรือความสัมพันธ์ภายนอกองค์กร (External Relations)

กรอบแนวคิดระบบบันทึกกรรมแห่งชาติ

“ระบบวัตกรรมแห่งชาติ” (National Innovation System หรือ NIS) คือ “ความเชื่อมโยงระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการสร้างสรรค์นวัตกรรมเป็นกลไกสำคัญที่นำไปสู่การปรับปรุงประสิทธิภาพด้านเทคโนโลยี” โดยความก้าวหน้าทางนวัตกรรมและทางเทคนิคเป็นผลมาจากการความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนระหว่างผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่ทำหน้าที่ผลิต แจกจ่าย และปรับใช้ความรู้อย่างหลากหลาย ทั้งในรูปแบบของความร่วมมือ กิจกรรม และการให้ผลประโยชน์ขององค์ความรู้และเทคโนโลยี (OECD, National Innovation System, 1997)

OECD framework for management of national innovation systems

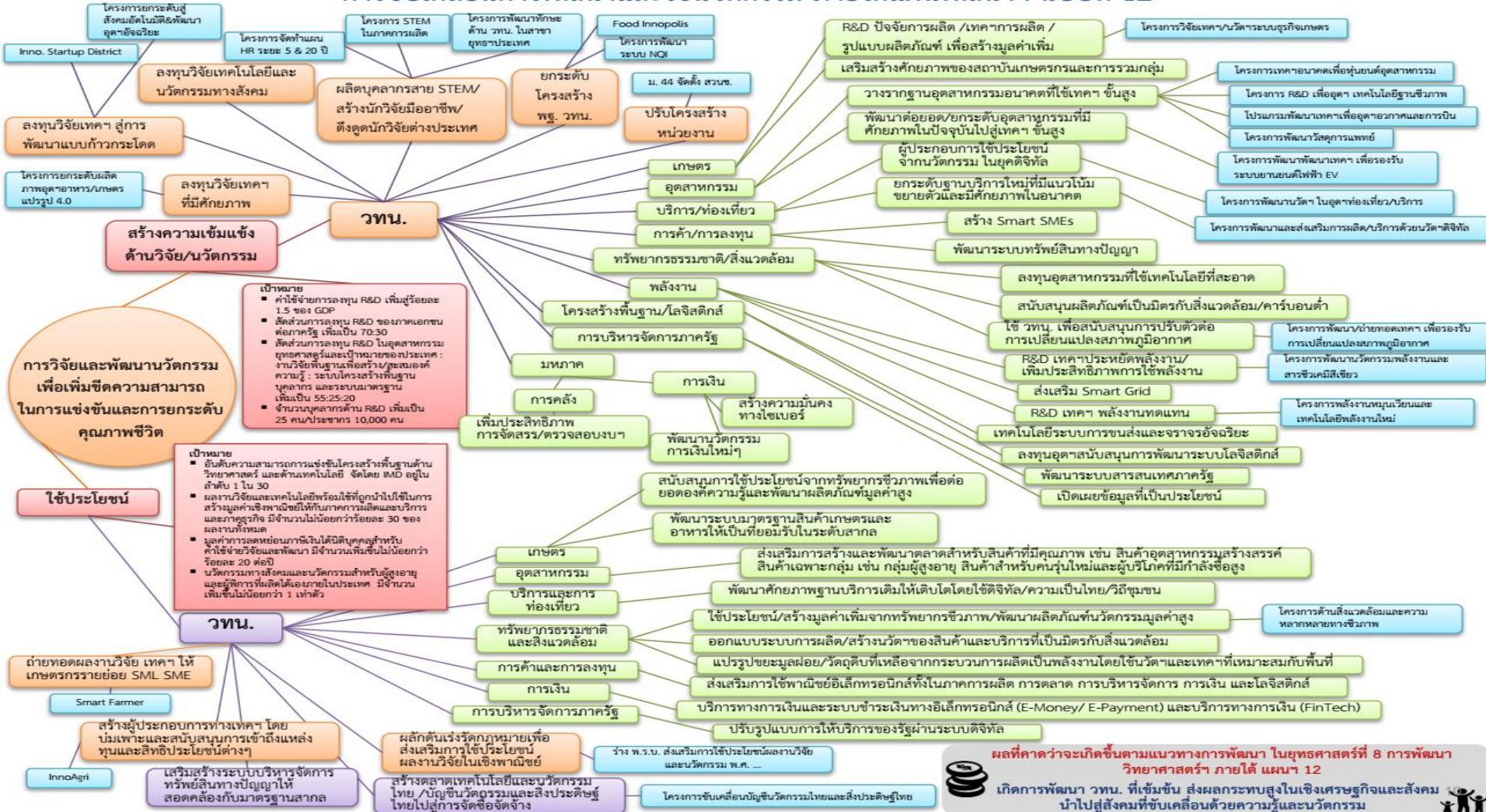

ที่มา: OECD, Managing National Innovation Systems, 1999

ประสิทธิภาพทางนวัตกรรมของประเทศไทย
ขึ้นอยู่กับระบบความสัมพันธ์ระหว่างผู้มี
ส่วนเกี่ยวข้อง (องค์กรภาครัฐและเอกชน
มหาวิทยาลัย และสถาบันวิจัยของ
ภาครัฐ) ซึ่งเชื่อมโยงองค์ความรู้และ
เทคโนโลยีระหว่างกันในรูปแบบของ
ความร่วมมือ อาทิ การวิจัยร่วม การ
แลกเปลี่ยนบุคลากร การใช้สิทธิบัตร
ร่วมกัน การจัดซื้อจัดจ้างอุปกรณ์และ
เครื่องมือ และรูปแบบอื่นๆ

การขับเคลื่อนการพัฒนาและใช้ชั้นวัตกรรม ภายใต้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12

การคิดเชิงนวัตกรรม

Routine & Innovation

Routine

Drive out variance
See old things in old ways
Replicate the past
Comfortable
Make money now

Innovation

Enhance variance
See old things in new ways
Uncomfortable
Make money later

Human

Robot

Innovation DNAs

- CHALLENGE
- CUSTOMER FOCUS
- CREATIVITY
- COMMUNICATION
- COLLABORATION
- COMPLETION
- CONTEMPLATION
- CULTURE

Different definitions for Innovation

“A new idea, method or device”

“A Change that creates a new dimension of performance”

“Creativity with a job to do”

“Creating value by implementing new ideas”

“Anything that provides a new perceived benefit to a customer or employee”

INNOVATION vs CREATIVITY

INNOVATION

Innovation is converting creative ideas into desired outputs.

CREATIVITY

Creativity is the generation of new ideas.

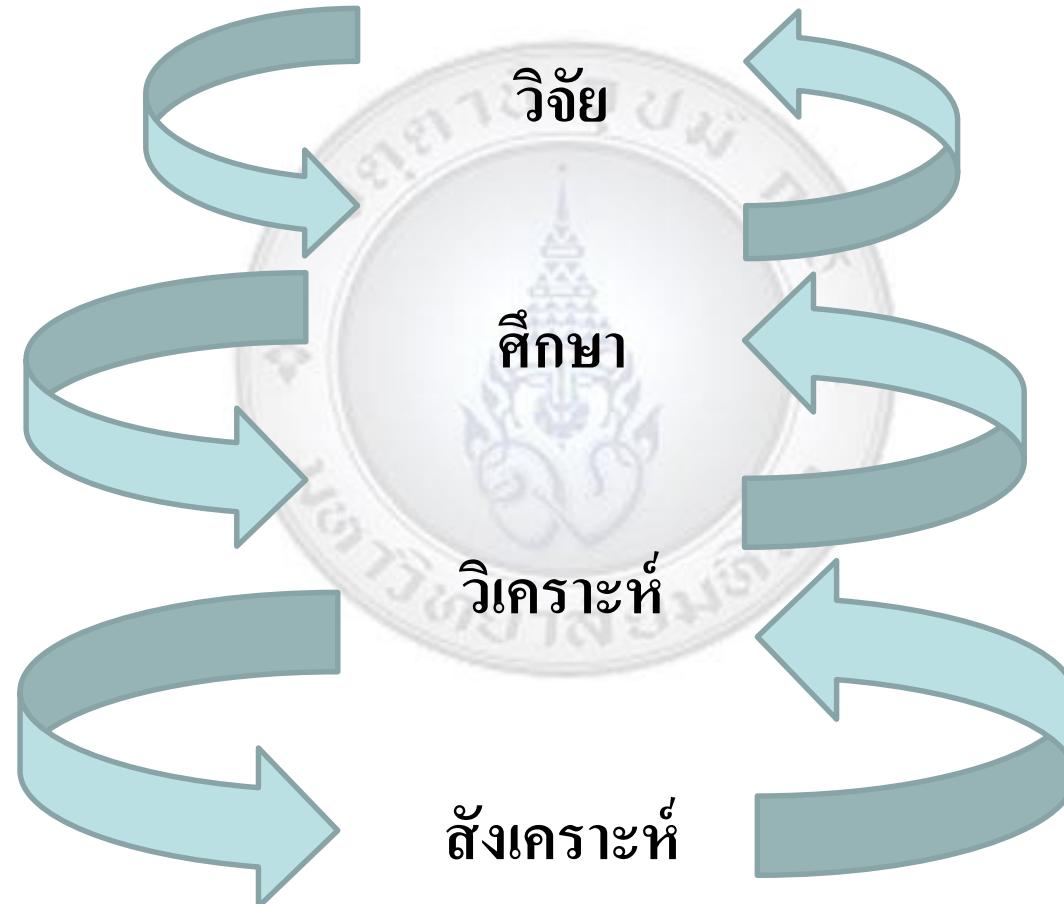
INVENTION TO INNOVATION

Invention is the creation of a new idea or concept, but innovation is turning that new concept into commercial success or widespread use.

Ref: Dr. Nadeem A. Mufti

ชื่อนั้นสำคัญ ใจ

การนำ R2R มาช่วยในการแก้ไข ปรับปรุง หรือพัฒนา
งาน

ให้มีความสอดคล้องกับ Core Competency ของ
สถาบัน

Improvement

- *5 Ways to Improve*

1. Reduce resource input
2. Reduce errors
3. Meet or exceed expectations of customers
4. Make the process Safer
5. Make the process more satisfying for the people doing it

Problem Solving Method

1. Identify an Opportunity
2. Analyze the process
3. Develop optimal solution
4. Implement
5. Study the results
6. Standardize solution
7. Plan for future

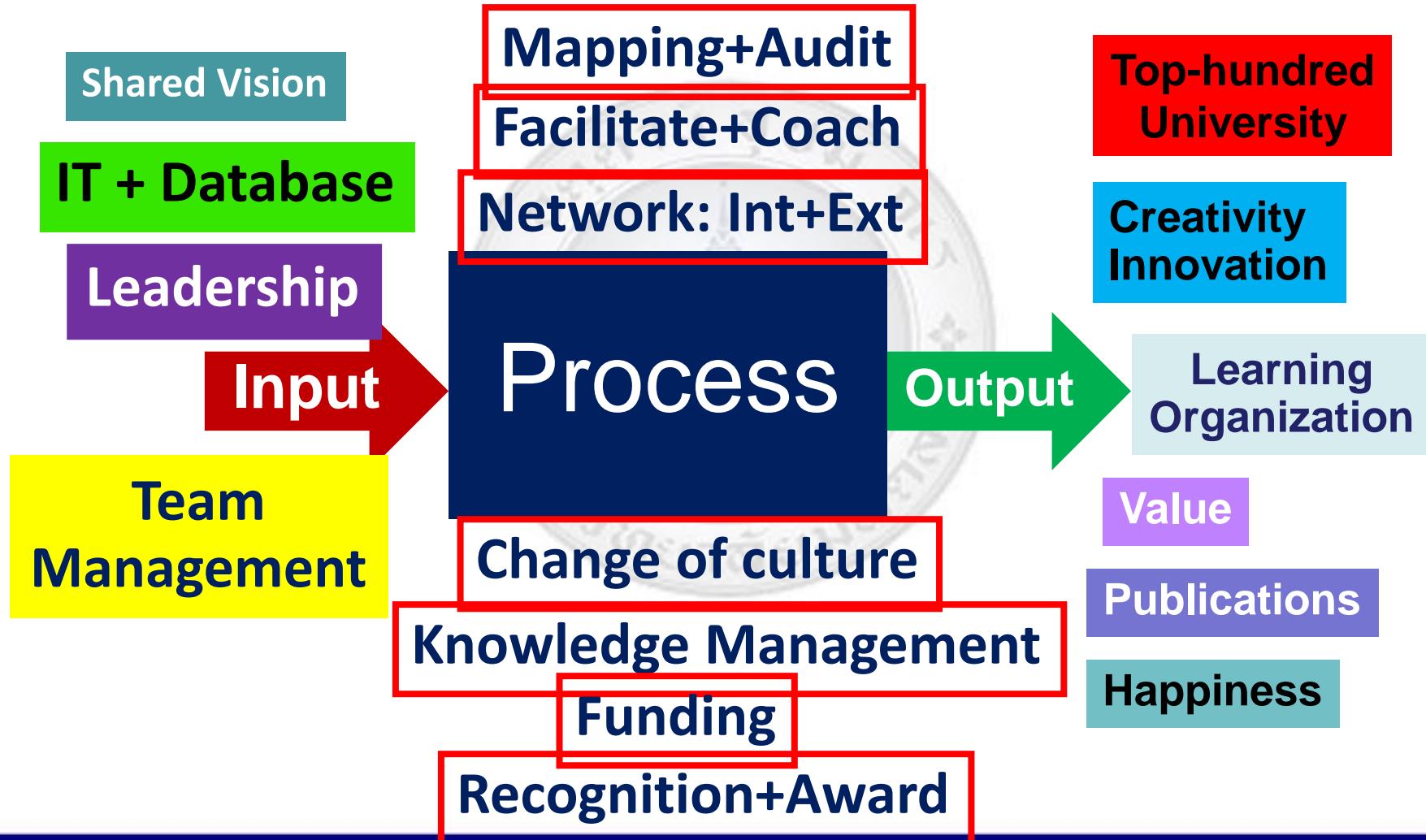
R2R (Routine to Research) คืออะไร

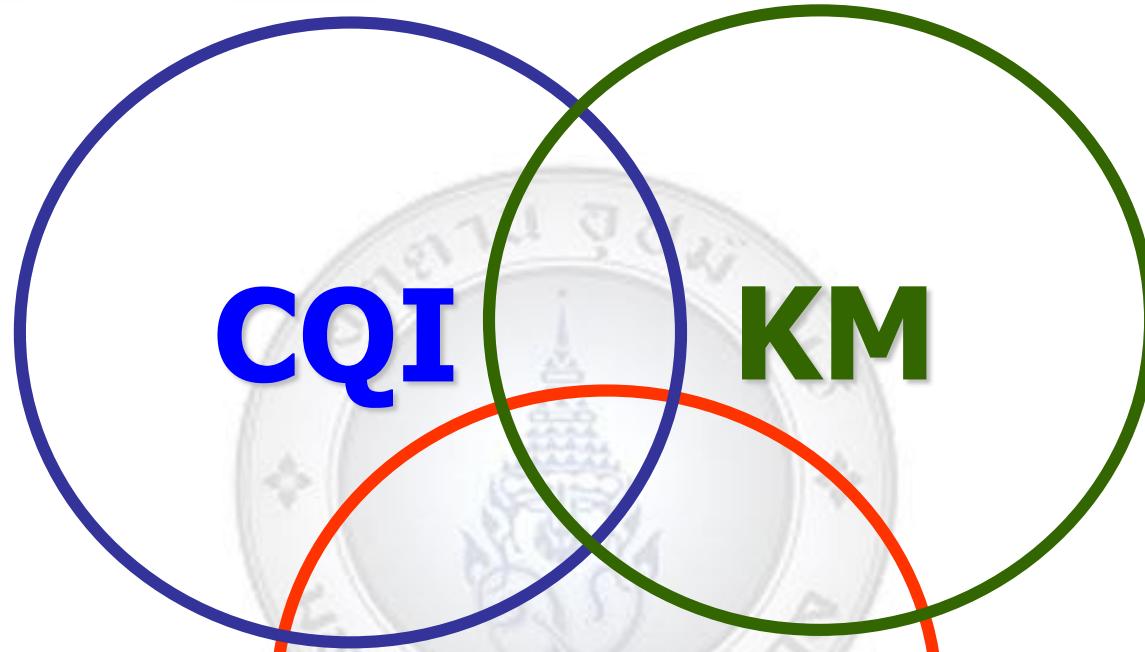
- การวิจัยที่ดำเนินการโดยผู้ปฏิบัติ
- โจทย์วิจัยมาจากการประจำ เพื่อพัฒนาการประจำ
- ผลลัพธ์ดูที่ผลต่อ “ลูกค้า”
- การนำผลวิจัยไปใช้ ประโยชน์ – ใช้พัฒนาการประจำ
- การทำ Routine Development ให้ Evidence-Based
- เครื่องมือพัฒนาคน

Shared Vision of R2R and KM-MU

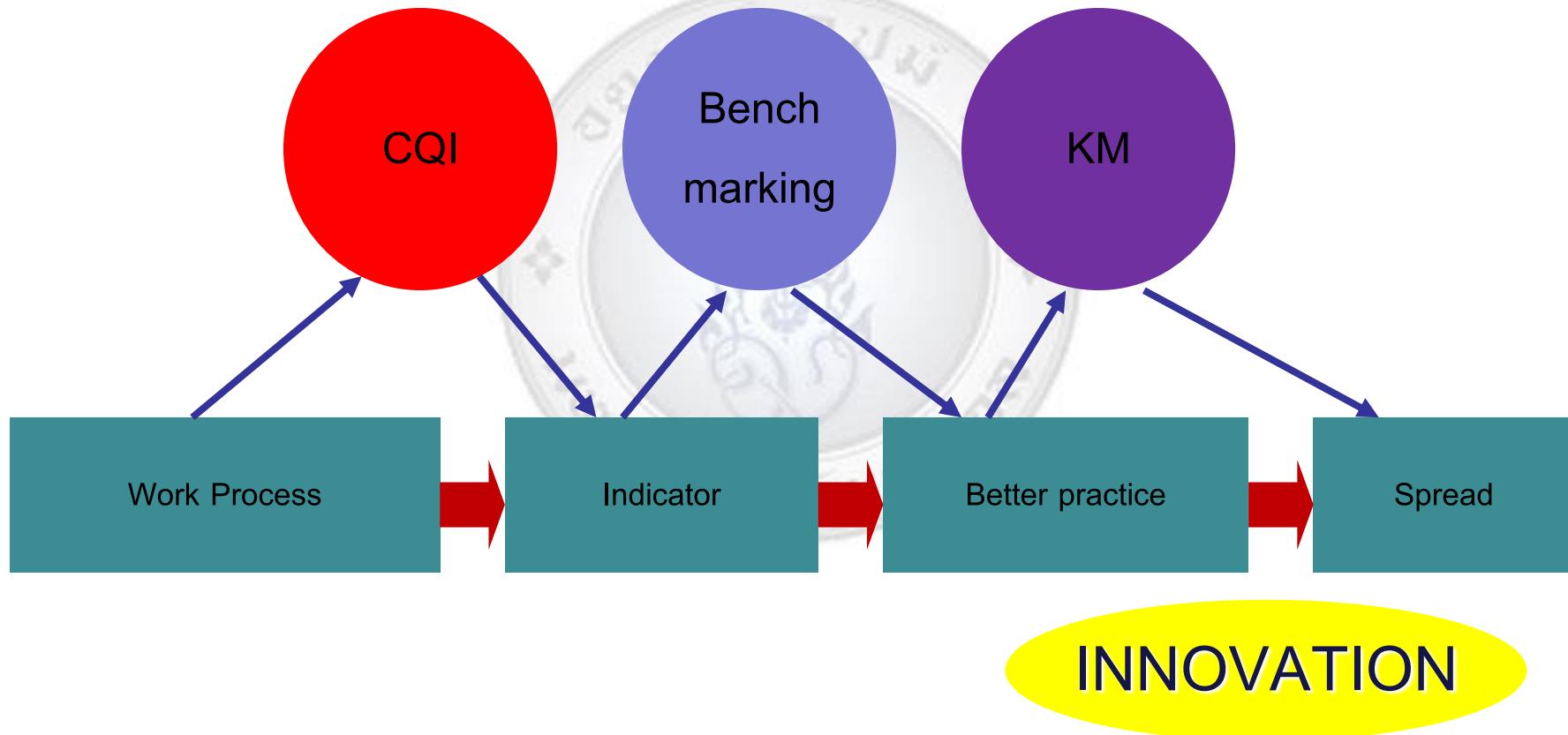
กุญแจสร้างคุณค่างานและ
ความสุข สู่วัฒนธรรมองค์กร
แห่งการเรียนรู้

Incremental Quality Development

Steps of Quality Development

- 1. Initial Quality Development : IQD**
- 2. Continuous Quality Development : CQI**
- 3. Routine to Research : R2R**
- 4. Innovation in Quality Development : InQD**

What R2R for
SAFER ?
BETTER?
FASTER ?
CHEAPER ?
EASIER ?

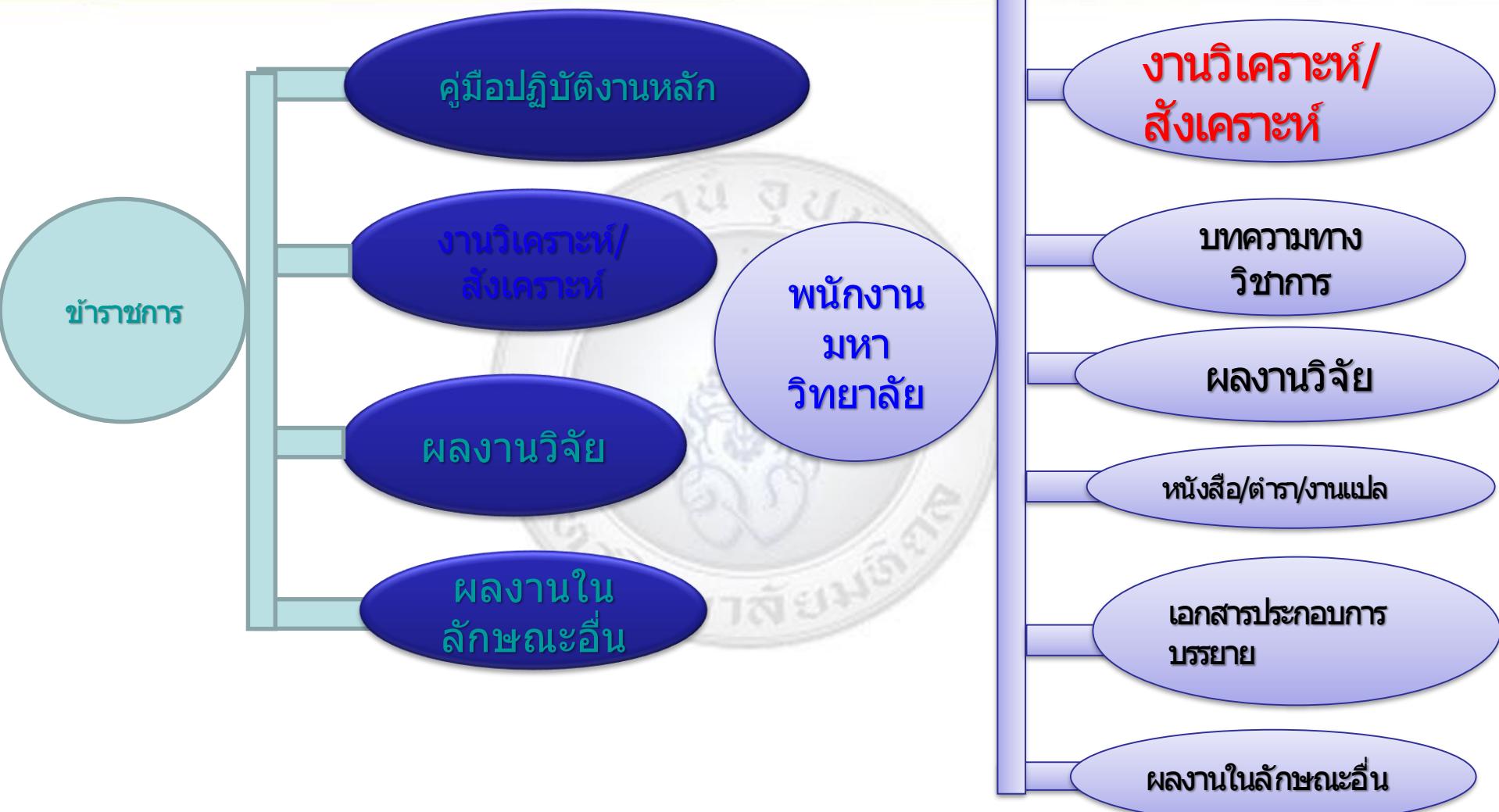
งานวิจัยกับการพัฒนาองค์การ

การทำวิจัย
(research conduct)

การใช้ผลการวิจัย
(research utilization)

ผลงานที่ใช้ในการเสนอขอดำเนินการ

ตัวอย่างเกณฑ์การเสนอผลงานตัวแทนผู้ชำนาญการพิเศษ

- เสนอผลงานที่แสดงความเป็นผู้ชำนาญการพิเศษ อย่าง
  - มีคุณภาพระดับ “ดี”
  - ผลงานอย่างน้อย 2 เรื่องผู้เสนอขอต้องเป็นผู้ดำเนินการหลัก หรือ เป็นชื่อแรก หรือเป็น “Corresponding Author”
- ผลงานต้องประกอบด้วย

พนักงานมหาวิทยาลัย

กลุ่มวิชาชีพเฉพาะหรือกลุ่มนับสนุนวิชาการ	กลุ่มสนับสนุนทั่วไป	จำนวนผลงานที่เล่นอ
■ คู่มือปฏิบัติงาน หรือ ■ <u>งานวิเคราะห์</u> หรือ งานสังเคราะห์	■ <u>งานวิเคราะห์</u> หรือ งานสังเคราะห์	อย่างน้อย 1 เรื่อง
และ <ul style="list-style-type: none"> งานวิจัย หรือ บทความทางวิชาการ หรือ ตำรา หรือ หนังสือ หรือ งานแปล หรือ เอกสารประกอบการบรรยาย (3 หัวข้อ = 1 เรื่อง)	และ <ul style="list-style-type: none"> งานวิจัย หรือ คู่มือปฏิบัติงาน หรือ บทความทางวิชาการ หรือ ตำรา หรือ หนังสือ หรือ งานแปล หรือ เอกสารประกอบการบรรยาย (3 หัวข้อ = 1 เรื่อง)	อย่างน้อย 1 เรื่อง

ผลงานวิจัย

คำนิยาม

- ผลงานทางวิชาการที่เป็นงานศึกษา หรืองานค้นคว้าอย่างมีระบบด้วยวิธีวิทยาการวิจัยที่เป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้นๆ
- มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล คำตอบ หรือข้อสรุปรวมที่จะนำไปสู่ความก้าวหน้าทางวิชาการ หรืออื้อต่อการนำวิชาการนั้นไปประยุกต์
- ต้องไม่เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาหรือประกาศนียบัตร หรืออุณิการศึกษาใด
- กรณีการเสนอผลงานวิจัยที่ทำการวิจัยในคนหรือในสัตว์ จะต้องส่งหลักฐานหนังสือรับรอง (Ethics)

รูปแบบ

- รายงานการวิจัยที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์ และชัดเจนตลอดทั้งกระบวนการวิจัย ต้องไม่ใช่งานวิจัยที่ส่งเฉพาะแหล่งทุนโดยไม่มีการเผยแพร่
- บทความวิจัยที่ประมวลสรุปกระบวนการวิจัยในผลงานวิจัยนั้น ให้มีความกระชับและสั้น สำหรับการนำเสนอในการประชุมทางวิชาการ หรือในวารสารทางวิชาการ
- อาจเป็นรายงานการวิจัยที่เป็นต้นฉบับ (Original Article) หรือรายงานผู้ป่วย (Case Report) หรือข้อมูลสังเคราะห์ (Data Analysis) เป็นต้น แต่ไม่ใช่บทคัดย่อ (Abstract) หรือการเสนอโปสเตอร์ (Poster Presentation)

การเผยแพร่

- เผยแพร่ในรูปของบทความวิจัยในวารสารทางวิชาการระดับมาตรฐาน
- เผยแพร่ในหนังสือรวมบทความวิจัยในรูปแบบอื่น ที่มีกองบรรณาธิการประเมินและตรวจสอบคุณภาพ
- นำเสนอเป็นบทความวิจัยต่อที่ประชุมวิชาการ และมีกองบรรณาธิการนำไปรวมเล่ม เผยแพร่ในหนังสือรวมผลการประชุมวิชาการ (Proceeding)
- การเผยแพร่รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์โดยผ่านการประเมินคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิและ

ผลงานวิจัย

คำนิยาม

- ผลงานทางวิชาการที่เป็นงานศึกษา หรืองานค้นคว้าอย่างมีระบบด้วยวิธีวิทยาวิจัยที่เป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้นๆ
- มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล คำตอบ หรือข้อสรุปรวมที่จะนำไปสู่ความก้าวหน้าทางวิชาการ หรืออื้อต่อการนำวิชาการนั้นไปประยุกต์
- ต้องไม่เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาหรือประกาศนียบัตร หรืออุณิการศึกษาใด
- กรณีการเสนอผลงานวิจัยที่ทำการวิจัยในคนหรือในสัตว์ จะต้องส่งหลักฐานหนังสือรับรอง (Ethics)

รูปแบบ

- รายงานการวิจัยที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์ และชัดเจนตลอดทั้งกระบวนการวิจัย ต้องไม่ใช่งานวิจัยที่ส่งเฉพาะแหล่งทุนโดยไม่มีการเผยแพร่
- บทความวิจัยที่ประมวลสรุปกระบวนการวิจัยในผลงานวิจัยนั้น ให้มีความกระชับและสั้น สำหรับการนำเสนอในการประชุมทางวิชาการ หรือในวารสารทางวิชาการ
- อาจเป็นรายงานการวิจัยที่เป็นต้นฉบับ (Original Article) หรือรายงานผู้ป่วย (Case Report) หรือข้อมูลสังเคราะห์ (Data Analysis) เป็นต้น แต่ไม่ใช่บทคัดย่อ (Abstract) หรือการเสนอโปสเตอร์ (Poster Presentation)

การเผยแพร่

- เผยแพร่ในรูปของบทความวิจัยในวารสารทางวิชาการระดับมาตรฐาน
- เผยแพร่ในหนังสือรวมบทความวิจัยในรูปแบบอื่น ที่มีกองบรรณาธิการประเมินและตรวจสอบคุณภาพ
- นำเสนอเป็นบทความวิจัยต่อที่ประชุมวิชาการ และ มี กองบรรณาธิการนำไปรวมเล่ม เผยแพร่ในหนังสือรวมผลการประชุมวิชาการ (Proceeding)
- การเผยแพร่รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์โดยผ่านการประเมินคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิและ

คู่มือปฏิบัติงาน

คำนิยาม

- เอกสารแสดงเส้นทางการทำงานตั้งแต่จุดเริ่มต้นจนสิ้นสุดกระบวนการ โดยระบุขั้นตอนและรายละเอียดของกระบวนการต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน
- มีกฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน
- มีแนวทางแก้ปัญหา และข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงาน ซึ่งต้องใช้ปฏิบัติงานมาแล้ว และต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงาน

รูปแบบ

- มีคำอธิบายการปฏิบัติงานและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้
- มีบทวิเคราะห์ วิจารณ์ ยกตัวอย่างในกรณีศึกษา และเสนอแนะแนวทางที่ปฏิบัติจริงมาแล้ว
- เป็นรูปเล่มประกอบด้วย
  - หัวเรื่อง
  - ประวัติความเป็นมา วัตถุประสงค์
  - ภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบ
  - เทคนิคหรือแนวทางการปฏิบัติงาน
  - ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข
  - ข้อเสนอแนะ
  - กฎหมาย ระเบียบ ๆ เอกสาร ทฤษฎี ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- เนื้อหาสารมีความสมบูรณ์ และมีรายละเอียดครอบคลุมเนื้อหาแต่ละเรื่อง

การเผยแพร่

- ประเมินคุณภาพแล้วเผยแพร่ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งที่เสนอขอ
- เผยแพร่หลังจากที่คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพแล้ว

งานวิเคราะห์/งานสังเคราะห์

คำนิยาม

• งานวิเคราะห์

ผลงานที่แสดงการแยกและองค์ประกอบต่างๆของเรื่องอย่างมีระบบ มีการศึกษาในแต่ละองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้นๆ

• งานสังเคราะห์

ผลงานที่รวบรวมเนื้อหาสาระต่างๆ หรือองค์ประกอบต่างๆ เข้าด้วยกัน โดยต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างรูปแบบหรือโครงสร้างเบื้องต้น เพื่อให้เกิดแนวทางหรือเทคนิควิธีการใหม่ๆ ในเรื่องนั้นๆ

รูปแบบ

- เขียนในลักษณะที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้
- มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์วิจารณ์โดยวิธีการทางสถิติ
- ยกตัวอย่างในลักษณะกรณีศึกษา และเสนอแนวทางแก้ปัญหาที่ปฏิบัติจริงมาแล้ว
- เรียบเรียงให้เป็นแนวคิดของตนเอง หรือนำความคิดเห็นจากผู้มีประสบการณ์ หรือจากประสบการณ์ที่เคยปฏิบัติมา อ้างอิงสนับสนุนแนวคิดนั้น ๆ

การเผยแพร่

- หลังจากประเมินคุณภาพแล้ว เผยแพร่ไปยังหน่วยที่เกี่ยวข้อง กับตำแหน่งที่เสนอขอ
- เผยแพร่หลังจากที่คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพแล้ว
- แบบหนังสือตอบรับหรือหนังสือขอบคุณจากหน่วยงานที่นำไปเผยแพร่

บทความทางวิชาการ

คำนิยาม

- งานเขียนทางวิชาการซึ่งมีการกำหนดประเด็นที่ต้องอธิบาย หรือวิเคราะห์อย่างชัดเจน และมีการกำหนดประเด็นดังกล่าวตามหลักวิชาการ จนสามารถสรุปผลการวิเคราะห์ในประเด็นนั้นได้
- อาจเป็นการนำความรู้จากแหล่งต่าง ๆ มาประมวลร้อยเรียงเพื่อวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ โดยผู้เขียนแสดงทัศนะทางวิชาการของตนไว้อย่างชัดเจน

รูปแบบ

- เป็นบทความที่มีความยาวไม่มากนัก ประกอบด้วย
  - การนำความรู้ที่แสดงเหตุผลหรือที่มาของประเด็นที่ต้องการอธิบาย หรือวิเคราะห์
  - กระบวนการอธิบาย
  - บทสรุป
  - การอ้างอิงและบรรณานุกรมที่ครบถ้วน และสมบูรณ์

การเผยแพร่

- เผยแพร่ในลักษณะเดลักชนะหนึ่งดังนี้
  - เผยแพร่ในรูปของบทความทางวิชาการ ทั้งนี้ วารสารทางวิชาการนั้นอาจเผยแพร่เป็นรูปเล่ม สิ่งพิมพ์หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีการกำหนดการเผยแพร่ที่แน่นอนชัดเจน
  - เผยแพร่ในหนังสือรวมบทความในรูปแบบอื่น ที่มีกองบรรณาธิการประเมินและตรวจสอบคุณภาพของบทความต่าง ๆ ในหนังสือนั้น
  - เผยแพร่ในหนังสือประมวลผลการประชุมวิชาการ (Proceeding) ของการประชุมวิชาการระดับชาติหรือระดับนานาชาติ ที่มีกองบรรณาธิการประเมิน และตรวจสอบคุณภาพของบทความต่าง ๆ ที่นำเสนอัน

6 Do in R2R

1. โจทย์วิจัย R2R : ต้องมาจากการปัญหานักงาน มาจากการประจำที่ทำกันอยู่ และต้องการพัฒนาให้ดีขึ้นในมิติใดมิตินึงหรือหลายมิติ
2. ผู้วิจัย : ต้องเป็นคนวงในหรือผู้ทำงานประจำนั้นเอง และต้องทำหน้าที่หลักในการวิจัยด้วย
3. ผลลัพธ์ของงานวิจัย : ต้อง วัดผลได้จากตัวผู้รับบริการ หรือผู้ป่วยโดยตรง หรือกระบวนการที่ปฏิบัติ เป็นต้น
4. การนำผลการวิจัยไปใช้ : สามารถนำไปปรับปรุงการทำงานและการบริการให้ดีขึ้นในบริบทของแต่ละองค์กร
5. ใช้ได้ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) หรือการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ที่มีความเหมาะสมและเชื่อถือได้
6. ต้องเริ่มจากการเบี่ยงบวชคิด... ก่อนที่จะเลือกใช้ระเบี่ยงบวชคิดวิจัย... การทำวิจัย R2R ก็จะง่ายกว่าที่คิดหรือง่ายนิดเดียว”

10 Don't in R2R

1. R2R “ไม่” ใช้รับเบี้ยบวิธีวิจัยใหม่
2. R2R “ไม่” ใช้งานวิจัยที่ไม่ได้นำมาใช้/ปฏิบัติ
3. R2R “ไม่” จำกัดเฉพาะปัญหาทางคลินิก ฝ่ายสนับสนุน back office ก็สามารถทำ R2R ได้
4. R2R “ไม่” ความมาเดียว ควรชวนเพื่อนรวมงานมาทั้งกันเป็นทีม
5. ผู้ที่จะเริ่มทำ R2R “ไม่” เดยมีความรู้เรื่องวิจัยมาก่อน ก็เริ่มทำ R2R ได้ เพราะรับเบี้ยบวิธีวิจัยและสกิตติที่จะใช้ สามารถเรียนรู้และรับการสนับสนุนจากคุณอำนวยในระหว่างทำวิจัย R2R ได้
6. การเริ่มทำ R2R “ไม่” ได้เริ่มจากความอยากร่วมทำวิจัย แต่ควร เริ่มจากใจ ที่มีความต้องการพัฒนางานประจำของตนเอง
7. ผู้เริ่มทำ R2R “ไม่” ควรเริ่มด้วยการอบรมรับเบี้ยบวิธีวิจัยและสกิตติ แต่ควรเริ่มจากการค้นหาประเด็นคำถามที่สอดคล้องกับปัญหาจากการประจำที่ผ่าน การวิเคราะห์จากผู้ร่วมงาน และผ่านการสืบค้นอย่างเหมาะสม
8. R2R “ไม่” ต้องใช้ทุนวิจัยจำนวนมาก เนื่องจากเป็นงานประจำที่ต้องให้บริการอยู่แล้ว
9. ความสำเร็จของ R2R “ไม่” ได้วัดจากจำนวนผลงานวิจัย
10. งานวิจัย R2R “ไม่” ใช้งานวิจัยชั้นสอง แต่งานวิจัย R2R ต้องมีความแม่นยำและเชื่อถือได้ แต่โดยส่วนใหญ่งานวิจัย R2R ไม่ต้องการรับเบี้ยบวิธีวิจัยและการวิเคราะห์ทางสกิตติที่ซับซ้อน

(อ้างอิงจาก: R2R Newsletter ฉบับปฐมฤกษ์ : โครงการสนับสนุนการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัยระดับประเทศ สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข)

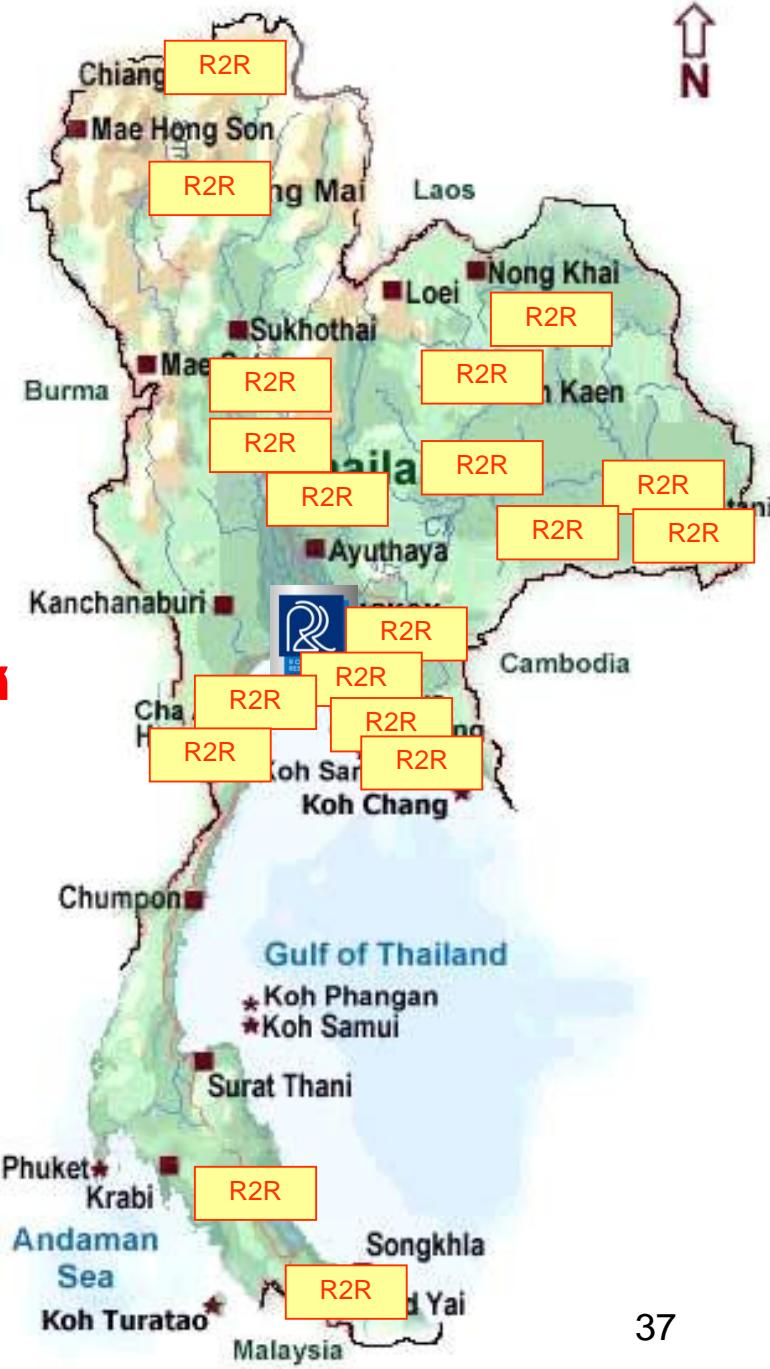

รายงานการวิจัยที่ดี

- ครอบคลุมประเด็นความและตอบวัตถุประสงค์การวิจัย
- มีการศึกษาค้นคว้าข้อมูลอย่างกว้างขวาง
- มีการเชื่อมโยงหรือประยุกต์แนวคิด ทฤษฎี ผลการวิจัย หลักวิชาการและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้อง
- มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ประเด็นอย่างมีเหตุผล เชื่อมโยง ลุ่มลึก
- มีการอ้างอิงอย่างเป็นระบบ
- มีเนื้อหาถูกต้อง ครบถ้วน ทันสมัย
- เสนอแนวคิดใหม่หรือที่เป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการและ การนำไปใช้

จากจุดเริ่มต้นที่ศิริราช
แนวคิด R2R
ได้รับการเผยแพร่ไปทั่วประเทศ

Action Plans

R2R/KM	Plan	KPI
Education	<ol style="list-style-type: none"> 1. Introduction of teaching and education research for new staff 2. Teaching and education research workshop for staff 3. Share and learn of the better practices of education research twice a year 4. Annual meeting of the research and the Award	<p>No.of pub./staff</p> <p>No. of academic position of education</p>
Community	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mapping of the research in the faculty 2. Share and learn of the better practices of the research twice a year 3. Annual meeting of the research and the Award	<p>No.of pub./staff</p> <p>No. of patent/staff</p>
Services	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mapping of the research in the faculty 2. Share and learn of the better practices of the research twice a year 3. Annual meeting of the research and the Award	<p>No.of pub./staff</p> <p>No. of patent/staff</p>

R2R-Routine to Research

การวิจัย R2R คือ การทำงานวิจัย
จากการประจำ หรือ ทำงานประจำจน
เป็นงานวิจัย โดยมุ่งเน้นที่จะนำการ
วิจัยไปพัฒนาการทำงานประจำของ
ตนให้ดีขึ้นเป็นลำดับแรก ไม่เน้น
ความเป็นเลิศทางวิชาการ

เมื่อนักปฏิบัติเป็นนักวิจัย

มีข้อได้เปรียบ คือ

- 1) เป็น “คนใน” ทำให้มีข้อมูลก่อน ทำวิจัย อย่างพอเพียง
- 2) การเป็น “นักปฏิบัติ” ทำให้มีโอกาสเห็น ปัญหา อันจะนำมาสู่การกำหนดประเด็น การวิจัย
- 3) สามารถทำวิจัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการ ทำงาน

เมื่อนักปฏิบัติเป็นนักวิจัย

มีข้อเสียเปรียบ คือ

- 1) เวลา
- 2) การขาดทักษะการวิจัยบางอย่าง เช่น สร้างเครื่องมือ วิเคราะห์ข้อมูล
- 3) ขาดความมั่นใจ ขาดประสบการณ์
- 4) เป็น “คนใน” บางครั้งทำให้มองว่าปัญหาเป็นเรื่องปกติ แก้ไม่ได้ หรือเกิดจากระบบที่ชั้บช้อนของการทำงาน

การทำ R2R จะต้อง... ไม่เป็นการเพิ่มภาระให้กับงาน

ก้าวแรกเริ่มต้นของมือใหม่ทำ R2R ให้สำเร็จที่สำคัญ คือ ควรทำเป็นทีม นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่นๆ คือ กำลังใจจากคนรอบข้าง คิดด้วย อย่าคิดคนเดียว จะได้มีคนมาช่วยคิด หาแนวร่วม หัวหน้าหน่วย... สนับสนุน ผลัก-ดัน มีความกล้า... ถ้ามีความช่วยเหลือ และหน่วยงานสนับสนุน ทุน และ กำลังใจ

- R2R จะเกิดขึ้นได้เพียงหยิบ
ปักกาขึ้นเขียน...อย่ากลัวความ
ผิดพลาด

 เพราะจะเป็นบทเรียนสู่ความสำเร็จ
- R2R ไม่ยากอย่างที่คิด... ก็งาน
ประจำที่ทำอยู่ทุกวันนั่นแหละ

งานวิจัยกับการพัฒนาคุณภาพ

การทำวิจัย (research conduct)

การใช้ผลการวิจัย (research utilization)

งานวิจัยกับการพัฒนาคุณภาพ

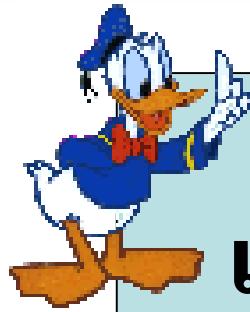
การทำวิจัย

- ได้ค่าตอบที่อธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น
- อธิบายวิธีการปฏิบัติวิธีใดที่ทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ต้องการ
- เป็นการสร้างความรู้ที่นำสู่การพัฒนาคุณภาพ

การใช้ผลการวิจัย

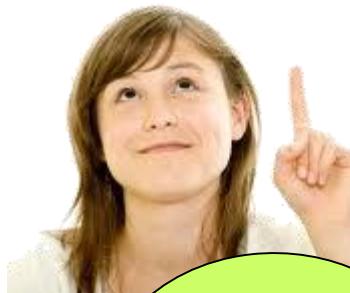
เป็นการถ่ายทอดผลลัพธ์ของ
งานวิจัยหนึ่งเรื่องหรือผลลัพธ์ของ
งานวิจัยมากกว่าหนึ่งเรื่อง หรือเป็นกลุ่ม
งานวิจัยที่ได้ทบทวนอย่างเป็นระบบลงสู่
การปฏิบัติ เป็นอีกวิถีทางหนึ่งในการ
พัฒนาคุณภาพ

แต่หากสืบค้นแล้วพบว่า งานวิจัยที่
เกี่ยวข้องมีจำนวนไม่เพียงพอ ก็
ต้องทำวิจัยในเรื่องนั้นๆ และหา
วิธีการสนับสนุนให้มีการทำวิจัยใน
เรื่องนั้นๆ และให้ใช้หลักฐานเชิง
ประจักษ์ที่ดีที่สุดเท่าที่มี

การวิจัยคืออะไร????

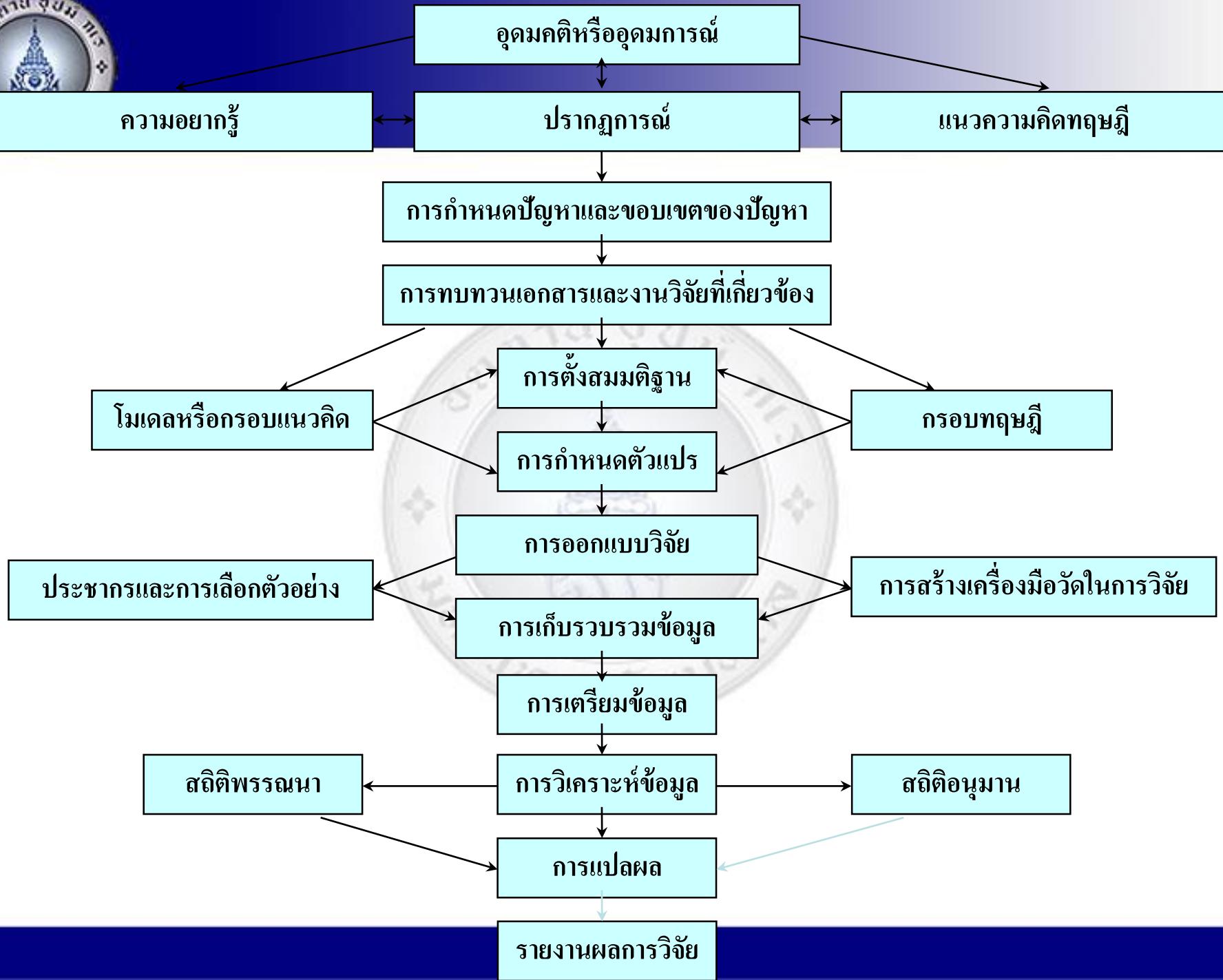
เป็นการศึกษาค้นคว้า
เพื่อให้เกิดความรู้ ทำให้
เกิดความก้าวหน้าทาง
วิชาการแล้วนำไปใช้
ประโยชน์ได้

การศึกษาค้นคว้า เพื่อมุ่งหา
ความรู้เพิ่มขึ้น กับการศึกษา
อย่างมีระบบและความรู้ที่
ค้นพบนั้น จะนำไปใช้ปรับปรุง
การปฏิบัติงาน หรือเพิ่ม
หลักการต่างๆให้สมบูรณ์มาก
ขึ้น

- งานวิจัยเป็นกระบวนการ
- การดำเนินการทุกอย่าง เป็นไปตามขั้นตอน
- แต่ละขั้นตอนมีกิจกรรมที่ แตกต่างกัน

1. ระบุหัวข้อหรือปณิธานการวิจัยและทบทวนวรรณกรรม

การคิด
เขียนโครงร่าง

2. กำหนดตัวแปรของการวิจัยและวิธีวัดตัวแปร

3. กำหนดระเบียบวิธีวิจัย

4. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ลงมือทำ

5. ดำเนินการเก็บข้อมูล

6. วิเคราะห์ข้อมูล

คิด วิเคราะห์
เขียน

7. เขียนรายงานการวิจัย

8. เพยแพร่งงานวิจัย

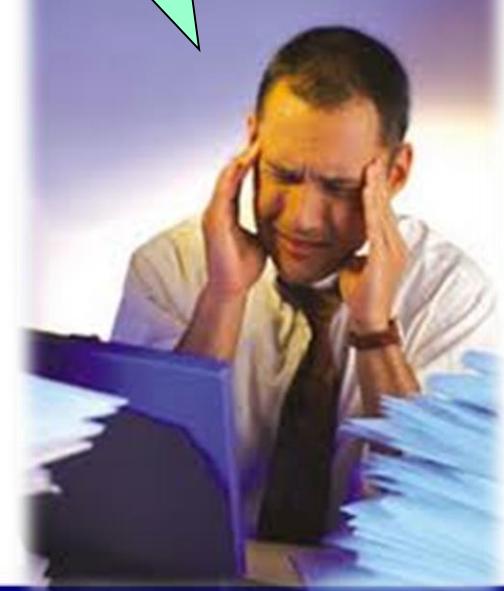
ขั้นเริ่มต้นของการทำวิจัย

- การเลือกเรื่องและการกำหนดปัญหา

ลองเริ่มคิดจากปัญหาที่เกิด^{จากการปฏิบัติงานดูสิ}

เอ๊ะ!!! แล้วถ้าไม่มีปัญหา
หละ.. จะทำไงดี???

ก็ลองดูสิว่างานที่ทำอยู่
ปัจจุบัน สามารถปรับปรุงหรือ^{พัฒนาให้ดีกว่าเดิมได้หรือไม่}
..อย่างไร

...โจทย์วิจัยได้จาก....

1. ความไม่พอใจในสิ่งที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบัน
2. ความพอใจหรือเป้าหมายขององค์กร
3. การอ่านวารสาร งานวิจัยที่ตีพิมพ์ โดยการศึกษาของคนอื่นๆ บาง
4. การพับประพูดคุย หรือการสื่อสารกับบุคคลอื่นๆ ทึ้งเป็นการส่วนตัว หรือในการประชุมวิชาการ ต่างๆ
5. **Replication of studies** การทำวิจัยซ้ำ เช่น ทำซ้ำใน **settings** อื่นๆ
6. จากทฤษฎี เพื่อเป็นการพิสูจน์ทฤษฎีต่างๆ

ขั้นตอนของการทำวิจัย

- **การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง**
  - ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องอย่างลุ่มลึก
  - เลือกใช้วรรณกรรมที่หันสมัย และวรรณกรรมที่มีความ classic
  - ทบทวนวรรณกรรมอย่างกว้างขวาง หันในส่วนที่สนับสนุนสมมุติฐานการวิจัย และที่คัดค้านสมมุติฐานการวิจัย
  - เรียนเรียงวรรณกรรมอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ และมีเหตุมีผล มีการนำเสนอหัวข้อย่อยๆ ของวรรณกรรมที่ทบทวน
  - ส่วนใหญ่ของวรรณกรรมที่อ้างอิงต้องเป็น primary sources
  - มีการสรุปการทบทวนวรรณกรรม

ขั้นตอนของการทำวิจัย

- **การกำหนดกรอบแนวคิดทฤษฎี**
  - ถ้ามีการใช้กรอบแนวคิด ให้ระบุอย่างชัดเจนว่า นำมาใช้ในการอธิบายเรื่องที่ศึกษาอย่างไร
  - และกรอบแนวคิดนั้น เหมาะสมกับการศึกษาอย่างไร
  - เขียนแผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรในการศึกษาให้ชัดเจน

ขั้นตอนของการทำวิจัย

• การออกแบบการวิจัย

- ระบุให้ชัดเจนว่าการวิจัยนี้ เป็นงานวิจัย ประเภทใด เช่น การวิจัยเชิงสำรวจ การวิจัยเชิงพรรณนา
- ออกแบบการวิจัยสอดคล้องเหมาะสมกับปัญหาการวิจัย วัตถุประสงค์การวิจัย และตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ขั้นตอนของการทำวิจัย

- การเตรียมเครื่องมือในการวิจัย
  - แบบสัมภาษณ์
  - แบบสอบถาม
  - ระบุวิธีการหา Reliability และ Validity ของเครื่องมือ
  - ระบุวิธีการให้คะแนน ค่าช่วงคะแนน และความหมายของระดับคะแนน

ขั้นตอนของการทำวิจัย

- การกำหนดกลุ่มประชากรและการเลือกตัวอย่าง
  - ระบุกลุ่มเป้าหมาย (ประชากร) ที่ต้องการจะศึกษาให้ชัดเจน
    - ใคร
    - ที่ไหน
    - เวลาไหน
  - กำหนดขนาดตัวอย่างที่จะใช้ศึกษา (ในกรณีที่มีประชากรเยอะมาก)
  - กำหนดวิธีการสุ่มตัวอย่างให้ชัดเจน เช่น สุ่มอย่างง่าย สุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ

ขั้นตอนของการทำวิจัย

- การเก็บรวบรวมข้อมูล
  - ระบุถึงขั้นตอนการเก็บข้อมูลอย่างชัดเจน
- การวิเคราะห์ข้อมูล
  - ระบุสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
    - สถิติพรรณนา เช่น ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย
    - สถิติอนุมาน (สำหรับการทดสอบสมมติฐาน)
เช่น t-test F-test

ขั้นตอนของการทำวิจัย

- **การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล**
  - การตีความของผลการวิเคราะห์ข้อมูล
  - การอภิรายและสรุปผล
    - ระบุถึงข้อจำกัดของการศึกษา
    - เชื่อมโยงผลการศึกษากับปัญหาและวัตถุประสงค์การวิจัย
    - อภิรายว่าผลการศึกษาครั้งนี้มีความสอดคล้อง หรือขัดแย้ง กับผลการวิจัยที่ผ่านมาอย่างไร
    - ระบุถึงข้อค้นพบใหม่ๆ
    - อภิรายเหตุผลของข้อค้นพบ
  - การให้ข้อเสนอแนะ ในการนำไปใช้กับการปฏิบัติ การศึกษา และ/หรือการวิจัยในครั้งต่อๆไป โดยจะต้อง อยุ่ภายในขอบเขตของข้อค้นพบจากการศึกษา

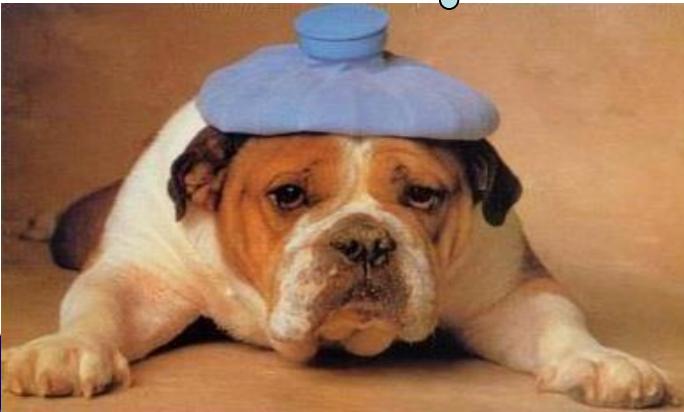
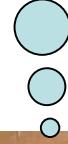
ขั้นตอนของการทำวิจัย

• การเขียนรายงานวิจัย

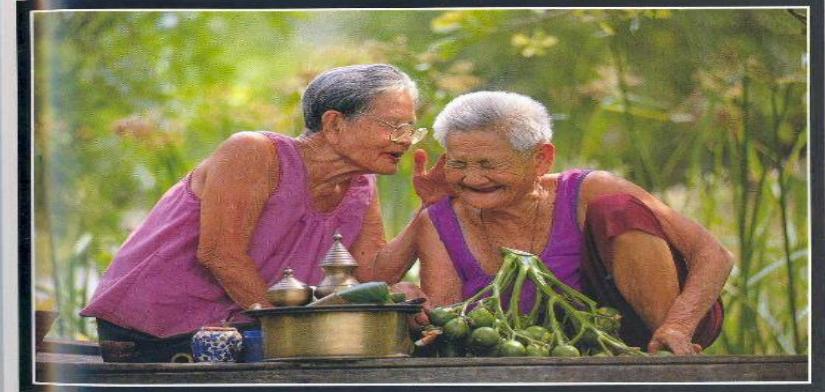
- เขียนรายละเอียดถึงสิ่งที่ผู้วิจัยได้ลงมือทำ ตั้งแต่เริ่มต้นจนจบกระบวนการ โดยเริ่มตั้งแต่ ความสำคัญของปัญหา ปัญหาการวิจัย วัตถุประสงค์การวิจัย สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี) ประโยชน์ที่ได้รับ ทฤษฎีหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิธีการวิจัย ผลการวิจัย สรุปผลและข้อเสนอแนะ
  - เขียนรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์
  - เขียนรายงานวิจัยฉบับย่อ เพื่อส่งตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารทางวิชาการ

เอ๊!!! งานวิจัย 1
เรื่องจะทำอะไรได้
บ้างน้า ???

ทรงวัฒนธรรมอันล้ำค่าและรากฐาน
สืบทอดจากพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ฯ สยามบรมราชกุมารี

“ว่าด้วยเรื่อง!
ผลงานศิลป์
ภาคเชียงใหม่”

**รู้มั้ยว่า!!! งานวิจัย 1 เรื่อง
สามารถสร้างผลงานทาง
วิชาการได้มากmany เช่น 1.
บทความวิจัย
2.บทความวิชาการ
3.ตำรา
4.คู่มือการปฏิบัติงาน**

มหาวิทยาลัยมหิดล
Mahidol University

"Wisdom of The Land"

ระเบียบวิธีวิจัย (Research Methodology)

ข้อพิจารณาเริ่มต้นการทำวิจัย

1. ความเหมาะสมของเรื่องที่จะทำวิจัย

- ในเชิงวิชาการ
- ในเชิงความสอดคล้องกับสถานการณ์
- ในเชิงประโยชน์ การนำไปใช้

2. ความเป็นไปได้ในการทำวิจัย

- แหล่งข้อมูลหาได้ไม่ยากนัก
- ไม่ใช้เวลานานเกินจนล้าสมัย
- การใช้ทรัพยากร ความคุ้มค่า ความเหมาะสม ความปลอดภัย
- การเลือกวิธีวิจัยเหมาะสมกับเรื่องทำให้หาคำตอบสำหรับวัตถุประสงค์การวิจัยได้

ขั้นตอนการทำวิจัย

1. การกำหนดประเด็นปัญหา
2. การทบทวนวรรณกรรม
3. การกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย
4. โครงสร้างการวิจัย (Proposal)
5. การกำหนดประชากรและการเลือกตัวอย่าง
6. การเก็บรวบรวมข้อมูล
7. การวิเคราะห์ข้อมูล
8. การเขียนรายงานและการนำเสนอ
9. การวางแผนและการควบคุมงานวิจัย
10. การเผยแพร่รายงานการวิจัย

การกำหนดประเด็นปัญหา

- เลือกปัญหาให้เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ของผู้วิจัย
- ปัญหาที่นักวิจัยอยากรู้ ไม่ใช่ชื่อเรื่องวิจัย
- ปัญหามีความชัดเจน จุดมุ่งหมายเด่นชัด เพราะเป็นจุดเริ่มต้นที่เชื่อมโยงไปสู่การตั้งชื่อเรื่องวิจัย การกำหนดสมมติฐาน ความสัมพันธ์ของตัวแปร กำหนดขอบเขต ตั้งค่านิยาม การเก็บรวบรวมข้อมูล การสร้างเครื่องมือ

ที่มาของเรื่องที่จะทำวิจัย

- จากการที่ทำ / รับผิดชอบ
- จากการอ่าน / การรับฟัง / การได้เห็น
- จากการวิจัย / วิทยานิพนธ์
- จากปัญหาของสังคม
- จากการบริหาร / ภาครัฐ

ชื่อเรื่องสำคัญใน

- **ชื่อเรื่อง**
  - ตรงประเด็นปัญหาการวิจัย
  - ครอบคลุมประเด็น
  - ชัดเจน กระหัดรัด บอกทิศทางการวิจัย
- **ข้อบกพร่องที่พบ**
  - ไม่ชัดเจน คลุมเครือ
  - ยาวเกินไป
  - ไม่สอดคล้องกับประเด็นสำคัญที่ต้องการศึกษา

ตัวอย่างหัวข้อ

- ความพึงพอใจการรับบริการ
- การพัฒนาระบบงาน
- การพัฒนาคุณภาพการบันทึกงานสารบรรณ
- การปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงาน
- การศึกษา
- การพัฒนา
- แนวทางการ
- การศึกษาเปรียบเทียบ

ตัวอย่าง

- การศึกษาสภาพปัจ្យุหาและแนวทางในการดำเนินงานเกี่ยวกับการรับ-ส่งหนังสือราชการของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย...
- แนวทางการพัฒนาการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการนำเสนอผลงานในที่ประชุมของข้าราชการสายสนับสนุน
- การปรับเทียบผลสัมฤทธิ์ในการสอนงานโดยวิธีพีเลี้ยง และวิธีเรียนรู้ในขณะปฏิบัติงาน

ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

- ความจำเป็น
- ชี้ปัญหา
- ผลที่เกิดจากปัญหานี้
- ข้อมูลสนับสนุน
- ถ้าแก้ไขแล้วจะเป็นอย่างไร
- มีวิธีการแก้ไขอย่างไรบ้าง
- ทำไมเราจึงเลือกใช้วิธีนี้

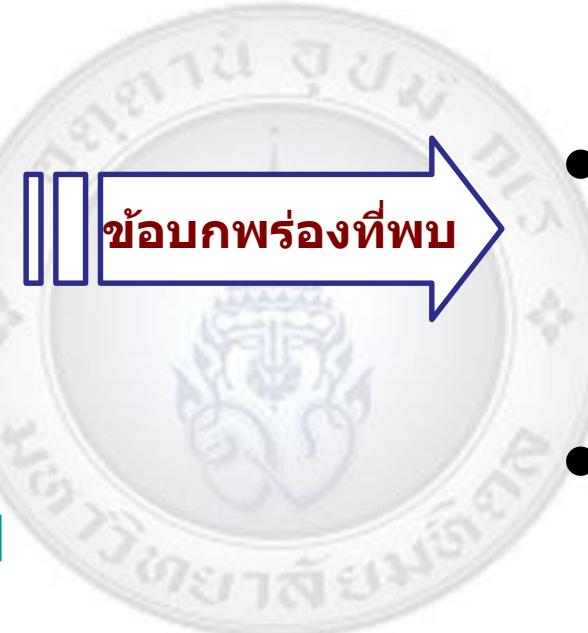

- เนื้อหาขาดความสัมพันธ์ต่อเนื่อง
- สั้นเกินไป / ยาวเกินไป
- ไม่สอดคล้องกับประเด็นสำคัญซึ่งต้องการศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- สอดคล้องกับ
ชื่อเรื่อง
- มีความชัดเจน
ว่าจะศึกษา
อะไรบ้าง
- ครอบคลุมทุก
ปัจจัยการวิจัย
- นำไปสู่การ
ออกแบบ

- ไม่ชัดเจนว่าจะ
ศึกษาอะไรบ้าง
- ไม่ครอบคลุม
สิงที่ต้องการ
ศึกษาทั้งหมด
- นำประโยชน์ที่
คาดว่าจะได้
รับมาเขียน

รูปแบบการเขียนนวัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อ

ศึกษา
วิเคราะห์
เปรียบเทียบ

พฤติกรรม
ผลกระทบ
ปัญหา
ความรู้
ทัศนคติ
ค่านิยม
ข้อเท็จจริง
ความสัมพันธ์

ตัวอย่างวัตถุประสงค์

การศึกษาสภาพปัจ្យุหารและแนวทางในการดำเนินงานเกี่ยวกับการรับ-ส่งหนังสือราชการของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย...

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจ្យุหารและแนวทางในการดำเนินงานเกี่ยวกับการรับ-ส่งหนังสือราชการของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
...
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในการดำเนินงานเกี่ยวกับการรับ-ส่งหนังสือราชการของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
...

สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี)

- สอดคล้องกับปัญหาการวิจัย
- สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย
- แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร
- กำหนดจากการได้ศึกษาค้นคว้าทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- สามารถทดสอบ ตรวจสอบ ได้

ขอบเขตการวิจัย

- ครอบคลุมทุก
ด้านที่เกี่ยวข้อง
พื้นที่ กลุ่ม
ตัวอย่าง ตัวแปร
ประเด็นที่ศึกษา
- มีความชัดเจน
- ช่วยให้ผู้อ่าน
เห็นภาพของ
งานวิจัยชัดเจน
ขึ้น

- ไม่ครอบคลุม
ทุกเรื่องที่
ต้องการระบุ
ในขอบเขต
- ขอบเขตที่
ระบุยังไม่
ชัดเจน

นิยามศัพท์

- ครอบคลุมทุกประเด็นที่ควรให้คำนิยาม
- สอดคล้องกับเรื่องที่ทำวิจัย
- เป็นนิยามเชิงปฏิบัติการ

ข้อบกพร่องที่พบ

- นิยามไม่ครบถ้วนทุกศัพท์ที่ควรนิยาม
- ไม่เขียนนิยามปฏิบัติการ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ครอบคลุมว่า เป็นประโยชน์แก่ ใครบ้าง
  - ความชัดเจนว่า เป็นประโยชน์ อะไร
  - พิจารณา ประโยชน์ด้านต่าง ๆ วิชาการ ปฏิบัติ องค์ความรู้
-
- ข้อบกพร่องที่พบ
- ไม่ครอบคลุม ทุกด้าน
  - เบี้ยนล้อกับ วัตถุประสงค์ เท่านั้น

การทบทวนวรรณกรรม

- การค้นคว้าศึกษารอบรวมและประเมินผลทางวิชาการ เช่น ผลงานวิจัย บทความเอกสารทางวิชาการ และตำรา ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำวิจัย เพื่อประเมินแนวความคิด ระเบียบวิธีวิจัยข้อเสนอแนะจากผลงานวิจัย หรือเอกสารต่างๆ

วาระนัดกรรมประภากเทศต่างๆ

- 1. ตัวรา รายงานการวิจัย**
- 2. วารสารวิชาการสาขาวิชาต่างๆ**
- 3. บทความทางวิชาการที่พิมพ์เผยแพร่
ในการประชุมวิชาการของ
สถาบันการศึกษา**
- 4. สารานุกรม พจนานุกรม รายงาน
ประจำปีของหน่วยงาน นิตยสาร
หนังสือพิมพ์**
- 5. วิทยานิพนธ์ ดุษฎีนิพนธ์**

การทบทวนวรรณกรรม

- ความเกี่ยวข้องกับเรื่องที่วิจัย
- มีความครอบคลุม การจัดหมวดหมู่
- ความเป็นปัจจุบัน
- ความถูกต้องของเนื้อหา
- การเรียบเรียง
- มีการสรุปนำไปสู่กรอบแนวคิดการวิจัย

ข้อบกพร่องที่พบ

- ความทันสมัยของเอกสาร/แหล่งค้น
- ประเภทของเอกสารที่อ้างอิง
- ข้อบกพร่องเกี่ยวกับวิธีการอ้างอิง
- การอ้างอิงโดยไม่ได้เรียบเรียงภาษาใหม่
- การอ้างอิงไม่ตรงตามต้นฉบับ
- การอ้างอิงแบบตัดต่อความคิด
- ไม่สามารถสรุปกรอบแนวคิดของการวิจัย

กระบวนการทบทวนวรรณกรรม

- กำหนดเรื่อง หัวเรื่อง ให้ชัดเจน
- กำหนดขอบเขตและประเภทของข้อมูลที่ต้องการ
- กำหนดประเภทวรรณกรรม
- เลือกแหล่งค้นคว้า
- ปฏิบัติการค้นหา
- อ่าน บันทึกข้อมูล

ค้นหา

อ่านอย่างพินิจ
พิเคราะห์

เขียนเรียบเรียง

หลักการเขียนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การนำเสนอสาระในวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง มักนิยมจัดเป็นหมวดฯ ดังนี้

- ความหมายของคำสำคัญที่ปรากฏ โดยสรุปว่าครกล่าวให้ความหมายไวยอย่างไรบ้าง ซึ่งอาจจะเหมือนกัน คล้ายคลึงกัน แล้วผู้วิจัยสรุปว่าในงานวิจัยนี้จะหมายความว่าอย่างไร
- แนวคิดในเรื่องที่ทำการวิจัย เช่น กรอบแนวคิดอะไรบ้าง
- ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษามีอะไรบ้าง มีการยืนยันทฤษฎี หรือไม่ ถ้าใช่จะยืนยันทฤษฎีอะไร หากมีหลายทฤษฎี ต้องสรุปว่าจะนำทฤษฎีอะไรมาสนับสนุนบ้าง ถ้าไม่มี ต้องมี Model หรืองานวิจัยมาสนับสนุน
- งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งงานวิจัยในและต่างประเทศ เพื่อให้ได้ทราบว่ามีงานวิจัยใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะวิจัย ข้อค้นพบของงานวิจัยแต่ละเรื่อง ต้องสรุปให้เป็นหมวดหมู่ชัดเจน

แหล่งค้นคว้าวรรณกรรม

- หนังสือ ตำราเกี่ยวข้องกับหัวข้อวิจัย
- ป้านุกรม ที่รวบรวมผลงานวิจัยสาขาต่างๆ และสารานุกรมที่เกี่ยวข้อง
- วารสารทางการวิจัยสาขาต่างๆ ตลอดจนจุลสารและวรรณกรรมเผยแพร่
- ปริญญาดุษฎีบัตร ปริญญาโท ปริญญาเอก
- หนังสือรวมบทคัดย่อปริญญาดุษฎีบัตร ปริญญาโท
- หนังสือพิมพ์ นิตยสาร อาจมีบทความบางเรื่องใช้อ้างอิงได้

หลักเกณฑ์การเลือก

- เนื้อหา เลือกพิจารณาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเชิงทฤษฎี หรือผลการวิจัยที่ใกล้เคียงกับเรื่องที่กำลังทำวิจัยให้มากที่สุด
- ความทันสมัย
- ประวัติผู้เขียนหรือผู้วิจัย
- สำนักพิมพ์
- ความน่าเชื่อถือของข้อมูล

การกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

- กรอบแนวคิดของการวิจัย (Theoretical Framework) ในด้านเนื้อหาสาระ ซึ่งประกอบด้วยตัวแปร และการระบุความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ในการสร้างกรอบแนวคิดการวิจัย ผู้วิจัยจะต้องมีกรอบพื้นฐานทางทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่ศึกษาและมโนภาพ (concept) ในเรื่องนั้น และนำมาประมวลเป็นกรอบในการกำหนดตัวแปรและรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ในลักษณะของกรอบแนวคิดการวิจัย และพัฒนาเป็นแบบจำลองในการวิจัยต่อไป
- เป็นตัวกำหนดทิศทาง ขอบเขต เงื่อนไข

กรอบแนวคิด

เป็นสิ่งแสดงความคิดที่อยู่เบื้องหลังการทำวิจัย บอกให้รู้ว่าผู้วิจัยมุ่งค้นหาข้อเท็จจริงที่ต้องการรู้ และเชื่อมโยงปัญหานำวิจัยเข้ากับทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ตัวแปรต้น

1. เพศ
2. สтанทีศึกษา
3. คณะทีศึกษา
4. สтанทีพักอาศัย

ตัวแปรตาม

- ความคาดหวังและ ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อ การศึกษาในมหาวิทยาลัย... ในด้านสภาพแวดล้อมทางการศึกษา 4 ด้าน
1. ด้านอาคารสถานที่
  2. ด้านการจัดการเรียนการสอน
  3. ด้านกิจกรรมนักศึกษา
  4. ด้านสังคมและกลุ่มเพื่อน

โครงสร้างการวิจัย (Proposal)

- 1. ชื่อเรื่อง**
- 2. ความสำคัญของปัญหา**
- 3. วัตถุประสงค์**
- 4. สมมติฐานการวิจัย**
- 5. ข้อตกลงเบื้องต้น**
- 6. ขอบเขตการวิจัย**
- 7. นิยามศัพท์**
- 8. ข้อจำกัดการวิจัย**
- 9. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ**
- 10. ระเบียบวิธีวิจัย**
- 11. รายการอ้างอิง**
- 12. ภาคผนวก**
- 13. ผู้วิจัย/คณะผู้วิจัย**
- 14. ระยะเวลา**
- 15. งบประมาณ**

- การกำหนดประชากรและการเลือกตัวอย่าง
- การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง
- การเก็บรวบรวมข้อมูล
- การวิเคราะห์ข้อมูล (**Data Analysis**)
- กระบวนการจัดการข้อมูล
- การนำเสนอและการเขียนรายงาน

Research Methodology

ในส่วนของ การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ผลข้อมูล R2R
(รายละเอียดของครั้งต่อไป)

การวางแผนและการควบคุมงานวิจัย

ความหมาย

การวางแผนและการควบคุมงานวิจัย หมายถึง การที่ผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนการทำงานวิจัยเรื่องหนึ่งๆ อย่างมีระบบและมีแบบแผนชัดเจน และสามารถได้ผลวิจัยที่มีความน่าเชื่อถือ

ความสำคัญของการวางแผนและการควบคุมงานวิจัย

เพื่อทำให้งานวิจัยเสร็จตามกำหนดเวลา ได้ผลวิจัยมีคุณภาพตามงบประมาณที่กำหนด

ระยะเวลาทำวิจัย

- เหนาะสม เป็นไปได้

แผนการดำเนินงาน

- ครอบคลุมทุกกิจกรรม
- เหนาะสมกับระยะเวลา

งบประมาณ

- ครอบคลุมค่าใช้จ่าย
- สมเหตุสมผล มีความเป็นไปได้

ปัจจัยสำคัญในการทำวิจัย

- 1. เวลา**
- 2. งบประมาณ**
- 3. กำลังคน**
- 4. ความผิดพลาดที่จะเกิดขึ้น เช่น การสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล**
- 5. การทำงานเป็นทีม**
- 6. ความสามารถในการจัดการของหัวหน้าโครงการ**

การวางแผนและควบคุมงานวิจัย

การวางแผนการทำวิจัยก่อนการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัย

มีความรู้ในเรื่องที่จะวิจัยเพียงพอที่จะเขียน **Proposal**

ขั้นตอนก่อนการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัย

1. ค้นหาประเด็นปัญหาที่ครุศึกษาจากแหล่งต่างๆ
2. ตัดสินใจเลือกปัญหาที่จะทำวิจัย
3. ศึกษาผลงานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่ศึกษา
4. ค้นคว้าเอกสาร/ทฤษฎีที่จะเป็นแนวทางด้านความคิด
5. รวบรวมเอกสารต่างๆ/หนังสืออ้างอิง อาจทำเป็นสรุปย่อที่ระบุแหล่งอ้างอิงให้ชัดเจน เพื่อไว้เขียนบรรณานุกรม
6. นิยาม/ให้คำจำกัดความปัญหาวิจัยให้ชัดเจน อย่างน้อยควรระบุความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ สมมติฐานและกรอบแนวคิดการวิจัยได้

การวางแผนและควบคุมงานวิจัย (ต่อ)

7. กำหนดแบบแผนการวิจัย (เช่น การวิจัยเชิงประวัติศาสตร์ การวิจัยเชิงบรรยาย การวิจัยเชิงทดลอง ๆ)
8. พิจารณาแหล่งที่มาของข้อมูลและคิดหนทางที่จะเก็บข้อมูลโดยวางแผนการดำเนินการนี้ให้รัดกุม
9. จัดเตรียมวางแผนในการวิเคราะห์ข้อมูล เช่น ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS
10. ถ้าเป็นไปได้ควรจะมีการลองรวมข้อมูล โดยการทำการทดลองศึกษาขั้นนำ (Pilot Project)

ขั้นตอนทั้ง 10 ขั้น ควรทำกำหนดเวลาแต่ละขั้นไว้

การเขียนข้อเสนอโครงการวิจัย

1. เตรียมแผนงานล่วงหน้า ทำให้รู้ลุ้ทางในการทำวิจัย
2. การวางแผนเพื่อประยัดงบประมาณ เวลา และ กำลังคน
3. การวางแผนและเตรียมที่จะดำเนินการเก็บรวบรวม ข้อมูล (การสร้างเครื่องมือ และการเก็บรวบรวม ข้อมูล)
4. ช่วยประเมินเวลาและผลที่ได้ว่าคุ้มค่า / ไม่

การใช้เวลาในการทำวิจัย

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ ปี 2552-2553									
	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
1.สำรวจเอกสาร										
2.ออกแบบวิจัย										
3.สร้างเครื่องมือ										
4.เก็บข้อมูล										
5.วิเคราะห์ข้อมูล										
6.เขียนรายงาน										
7.ทำเล่มเอกสาร										
8.ส่งผลงาน										

การเผยแพร่ผลงานการวิจัย

การเผยแพร่องอาจมีปัจจัยหลายประการได้แก่

1. ผู้วิจัยไม่ได้เผยแพร่งานวิจัยของตนเอง อาจเนื่องมาจากการไม่ทราบแหล่งการเผยแพร่ ผู้วิจัยไม่เห็นถึงความสำคัญ ขาดแรงจูงใจในการเผยแพร่
2. มีแหล่งเผยแพร่น้อย เช่น มีวารสารรองรับในสาขานี้น้อยมากหรือไม่มีเลย
3. มีรูปแบบการเขียนรายงานการวิจัยหลายรูปแบบ ขึ้นกับสถาบัน และพิมพ์ที่กำหนดรูปแบบเฉพาะของตนไว้ซึ่งแตกต่างกัน ผู้วิจัยที่เคยยึดรูปแบบเดิมเมื่อต้องปรับเข้ากับรูปแบบใหม่ตามสถานที่หรือแหล่งที่จะเผยแพร่ก็อาจรู้สึกยุ่งยาก

ลักษณะงานวิเคราะห์

งานวิเคราะห์ :

1. ผลงานที่แสดงการแยกแยะองค์ประกอบต่างๆของเรื่องอย่างมีระบบ มีการศึกษาในแต่ละองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้นๆ

ลักษณะงานวิเคราะห์

2. งานรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์
สถานการณ์ หรือปัญหา โดยวิธีการทาง
สถิติ และสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาหรือ
การแก้ปัญหา

งานวิเคราะห์

นิยาม

- งานวิเคราะห์ : ผลงานที่แสดงการแยกแยะองค์ประกอบต่างๆของเรื่องอย่างมีระบบ มีการศึกษาในแต่ละองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้นๆ

- งานรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ สถานการณ์ หรือปัญหา โดยวิธีการทางสติ๊ด และแนวทางการพัฒนาหรือการแก้ปัญหา

รูปแบบ

- เชียนในลักษณะที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้
- มีการวิเคราะห์ วิจารณ์ยกตัวอย่างในลักษณะกรณีศึกษา
- เสนอแนวทางแก้ปัญหาที่ปฏิบัติจริงมาแล้ว
- เรียนเรียงให้เป็นแนวคิดของตนเอง และนำกฏ ระเบียบ หรือความเห็นจากผู้มีประสบการณ์ หรือจากประสบการณ์ที่เคยปฏิบัติมาสนับสนุน

การเผยแพร่

- เผยแพร่ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับตำแหน่งที่เสนอขอ
- เผยแพร่หลังจากที่คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพแล้ว
- แบบแบบตอบรับหรือหนังสือขอบคุณจากหน่วยงานที่นำไปเผยแพร่

โครงสร้างของงานวิเคราะห์

โครงสร้างของงานวิชาการในลักษณะของงานวิเคราะห์ ซึ่งจะมีลักษณะเช่นเดียวกันกับงานที่เป็นประเภทงานวิจัย ประกอบด้วยจำนวน 5 บท

- 1) บทที่ 1 บทนำ
- 2) บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิเคราะห์/วิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 3) บทที่ 3 วิธีการวิเคราะห์
- 4) บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์
- 5) บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ
- 6) บรรณานุกรม
- 7) ภาคผนวก

โครงสร้างของงานวิเคราะห์

1) บทที่ 1 บทนำ

- ความเป็นมาและเหตุผลความจำเป็นของการวิเคราะห์
- วัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์
- ขอบเขตของการวิเคราะห์
- ประโยชน์การวิเคราะห์ต่อการพัฒนางานในหน้าที่
- นิยามศัพท์เฉพาะ

2) บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิเคราะห์/วิจัยที่เกี่ยวข้อง

3) บทที่ 3 วิธีการวิเคราะห์

- ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง หรือแหล่งข้อมูล
- เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์
- การเก็บรวบรวมข้อมูล
- สกัดตัวชี้วัดที่ใช้ในการวิเคราะห์ (ถ้ามี)
- วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอ

4) บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์

5) บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ

6) บรรณานุกรม

7) ภาคผนวก

สายสนับสนุนวิเคราะห์ อะไรได้บ้าง?

การวิเคราะห์งาน (Job Analysis)

การวิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis)

การวิเคราะห์ข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาระงาน

จุดมุ่งหมายของการวิเคราะห์งาน

- วิเคราะห์เพื่อปรับปรุงงาน
- วิเคราะห์เพื่อพัฒนาผู้ปฏิบัติงาน
- วิเคราะห์เพื่อประเมินผลการปฏิบัติงาน
- วิเคราะห์เพื่อขัดความสูญเสียในการปฏิบัติงาน
- วิเคราะห์เพื่อหาวิธีที่ดีที่สุดในการปฏิบัติงาน
- วิเคราะห์เพื่อประเมินค่างาน
- วิเคราะห์เพื่อการวางแผนกำลังคน

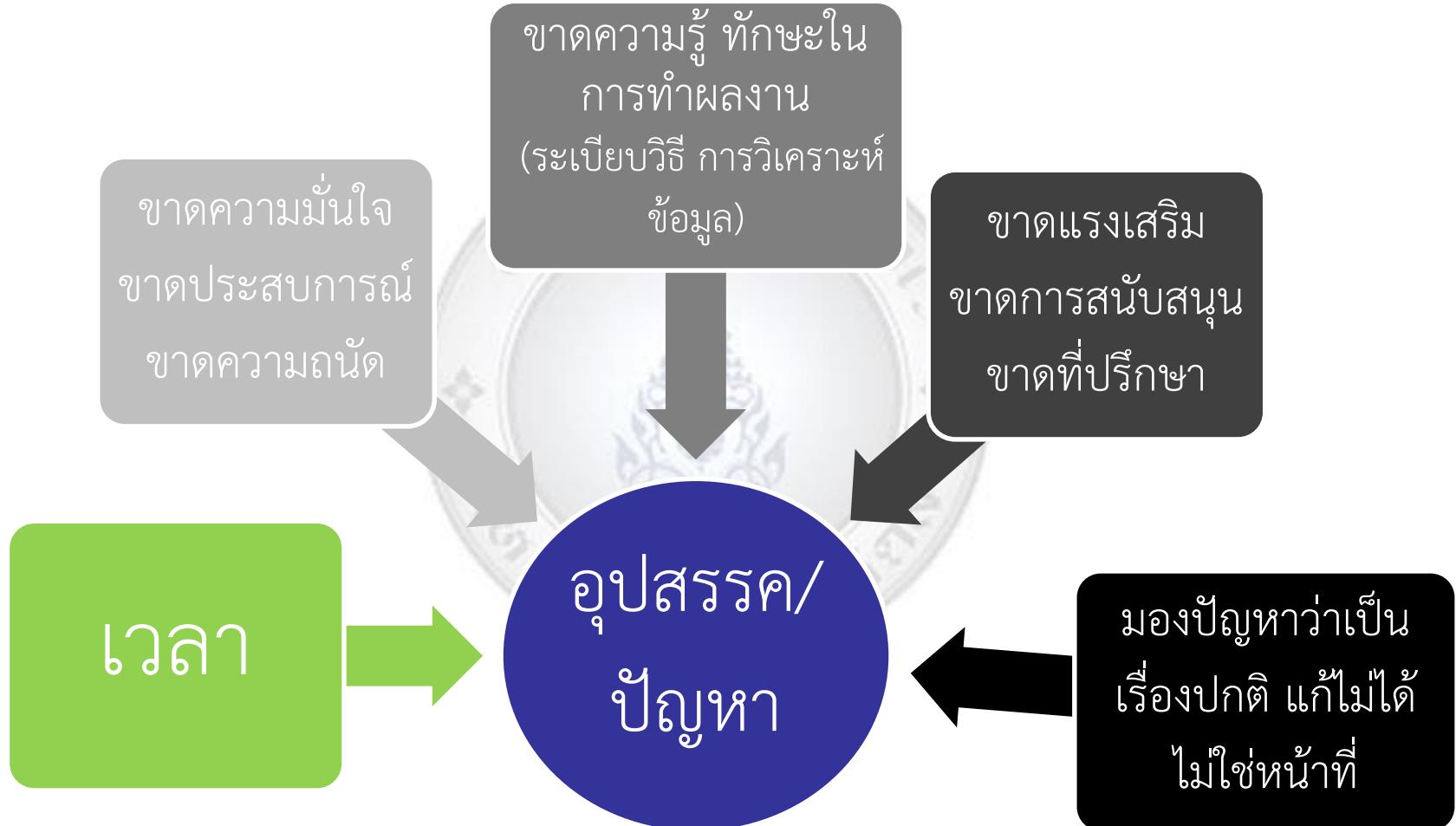

ขั้นตอนการวิเคราะห์งาน

- 1) กำหนดความมุ่งหมายของการวิเคราะห์งาน
- 2) ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานนั้นๆ
- 3) เลือกวิธีการเก็บข้อมูล
- 4) ตรวจสอบข้อมูล
- 5) วิเคราะห์ข้อมูล

อุปสรรค / ปัจจัยในการทำงานวิเคราะห์

การรังสรรค์งานวิเคราะห์ให้สำเร็จ

อยากรابข้อมูลที่แท้จริง อยากนำข้อมูลมาพัฒนางานที่ทำให้ดีขึ้น เพิ่มประสิทธิภาพ

มองความยากของงานวิเคราะห์เป็นเรื่องท้าทายความสามารถที่ต้องทำให้สำเร็จ

เป็นคนสนใจเรื่องข้อมูล หาที่ปรึกษาที่มีความสามารถ มีประสบการณ์

มุ่งมั่น ตั้งใจจริง ไม่ย่อท้อ มีวินัยในการทำงาน

ลงมือทำ มีความกล้าคิด กล้าทำ อย่างล้วนข้อผิดพลาด ทำไปปรับปรุงไปให้สมบูรณ์ขึ้นเรื่อย ๆ

หัวข้อใดบ้างที่เป็นหัวข้องานวิเคราะห์ได้..จากงานหลากหลายที่มี

การศึกษา ...

การศึกษาเปรียบเทียบ
...

การพัฒนา...

การปรับปรุง
กระบวนการ
ปฏิบัติงานด้าน....

การพัฒนาคุณภาพ
งานด้าน...

แนวทางการพัฒนา...

การปรับปรุงและ
พัฒนางานด้าน...

ความพึงพอใจในการ
ให้บริการ...

บทวิเคราะห์...

การวิเคราะห์...

คู่มือการปฏิบัติงาน
ด้าน...

อาจมีชื่ออื่นๆ ได้เหมือนงานวิจัย แต่ 2 ชื่อนี้จะตรงที่สุด

ตัวอย่างหัวข้อการเขียนงานวิเคราะห์ ของตามแห่งต่างๆ

- วิเคราะห์นักศึกษาใหม่ (น.วิชาการศึกษา,น.วิเคราะห์,จ.บริหาร)
- วิเคราะห์นักศึกษาเต็มเวลา (น.วิเคราะห์)
- วิเคราะห์การทดลองช้าช้า (น.วิชาการศึกษา,น.วิเคราะห์,จ.บริหาร)
- วิเคราะห์การสัลสิทธิ์ของนักศึกษา (น.วิชาการศึกษา,น.วิเคราะห์,จ.บริหาร)
- วิเคราะห์การใช้ประโยชน์จากอาคาร (น.วิเคราะห์,จ.บริหาร)
- วิเคราะห์ความต้องการใช้พื้นที่อาคาร (น.วิเคราะห์,จ.บริหาร)
- วิเคราะห์หลักสูตร (น.วิชาการศึกษา,น.วิเคราะห์,จ.บริหาร)
- วิเคราะห์ความต้องการใช้สาธารณูปโภค (น.วิเคราะห์,จ.บริหาร)
- วิเคราะห์ศักยภาพบุคลากร (จ.บุคคล,น.วิเคราะห์,จ.บริหาร)
- วิเคราะห์การจัดซื้อวัสดุ/ครุภัณฑ์(น.พัสดุ,น.วิเคราะห์,จ.บริหาร)
- วิเคราะห์การบริหารวัสดุ/ครุภัณฑ์ (น.พัสดุ, น.วิเคราะห์,จ.บริหาร)
- วิเคราะห์การบริหารงบประมาณ (น.การเงิน, น.วิเคราะห์)
- วิเคราะห์หนังสือเข้า-ออก (จ.บริหาร)
- วิเคราะห์การการเข้าสู่ตัวแห่ง ผศ รศ. ศ.(น.วิเคราะห์,จ.บุคคล)
- วิเคราะห์ความต้องการครอบอัตรา ช. ชช. (น.วิเคราะห์,จ.บุคคล)
- วิเคราะห์ งpm.ที่ได้รับระยะเวลา 3ปี (น.การเงิน,น.วิเคราะห์,จ.บริหาร)
- วิเคราะห์ความต้องการห้องเรียนบรรยาย (น.วิเคราะห์,จ.บริหาร)
- วิเคราะห์ความต้องการห้องปฏิบัติการ (น.วิทย์,น.วิเคราะห์)
- วิเคราะห์สติติผู้ป่วย (น.เวชสติติ)

ผลงานฉบับสมบูรณ์งานวิเคราะห์

บทสรุปผู้บริหาร (ถ้ามี)

บทที่ 1 บทนำ

- ความเป็นมาและเหตุผลความจำเป็นของการวิเคราะห์
- วัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์
- ขอบเขตของการวิเคราะห์
- ประโยชน์ของการวิเคราะห์ต่อการพัฒนางานในหน้าที่
- นิยามศัพท์เฉพาะ

บทที่ 2

- แนวคิด ทฤษฎีและงานวิเคราะห์/วิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 วิธีการวิเคราะห์

- ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง หรือแหล่งข้อมูล
- เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์
- การเก็บรวบรวมข้อมูล
- สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์
- วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอ

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์

- ผลการวิเคราะห์ GD - ผลการวิเคราะห์เนื้อหา
- ผลการวิเคราะห์ Statistic

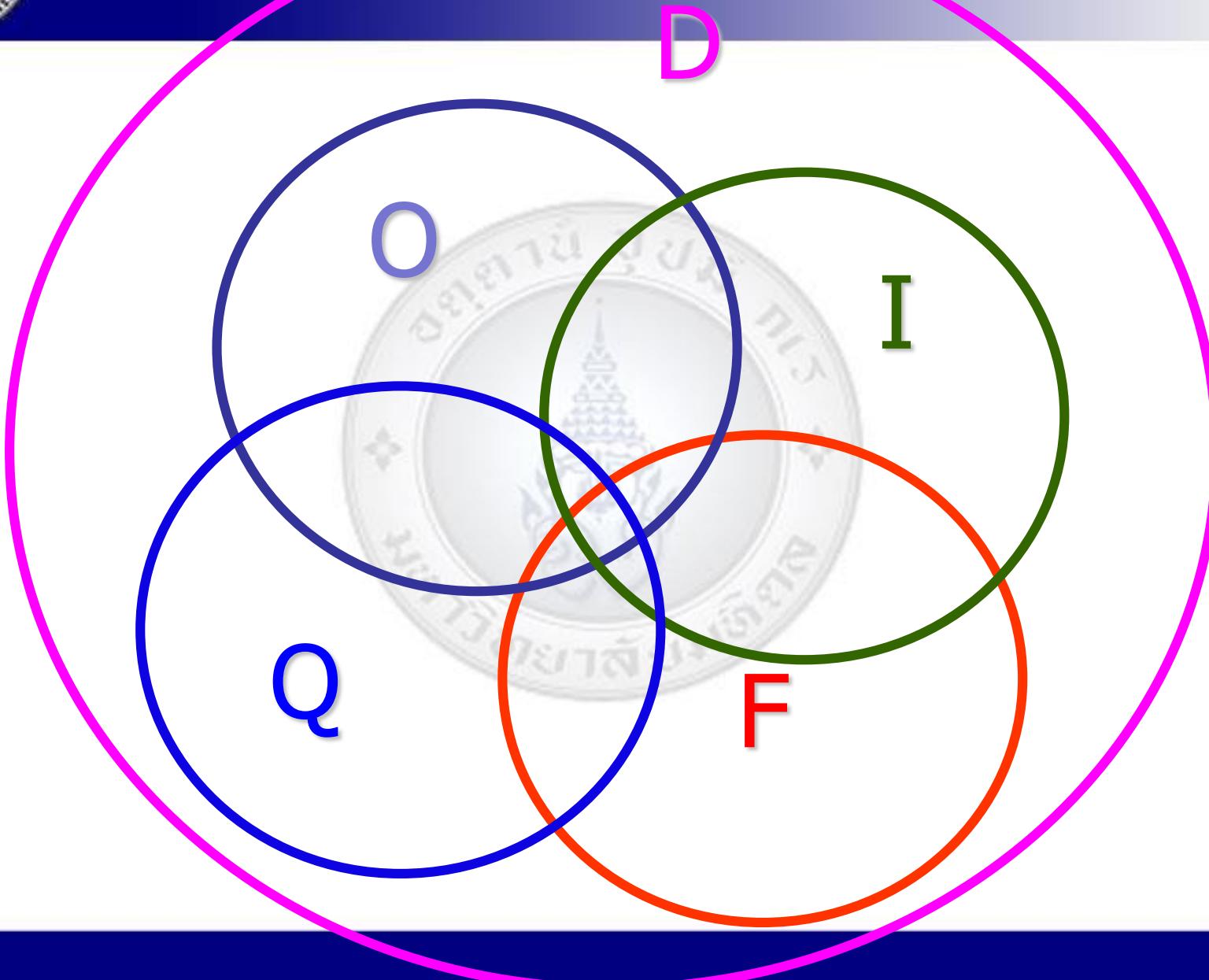
บทที่ 5 สรุปผล ข้อเสนอแนะ (ในการพัฒนางาน และการวิเคราะห์ครั้งต่อไป)

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

เครื่องมืออื่นๆ ในการวิเคราะห์

การวิเคราะห์เอกสาร

Documentary Analysis

เอกสาร หมายถึง หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข แบบฟอร์ม พระราชกฤษฎีกา พระราชบัญญัติ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หนังสือเวียน มติที่ประชุม คำสั่ง ระบบไฮที ฯลฯ

ตัวอย่างหัวเรื่อง : วิเคราะห์งบประมาณ
วิเคราะห์หลักสูตร วิเคราะห์อัตรากำลัง
วิเคราะห์พื้นที่ วิเคราะห์หลักเกณฑ์ต่างๆ
วิเคราะห์การเลื่อนเงินเดือน วิเคราะห์การจัดซื้อ

ขั้นตอนในการวิเคราะห์เอกสาร

- กำหนดเรื่องหรือหัวข้อที่จะทำการวิเคราะห์
- กำหนดวัตถุประสงค์/จุดมุ่งหมายของการวิเคราะห์
- กำหนดขอบเขตของการวิเคราะห์
- รวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษา คัดเลือกเอาเอกสารที่เชื่อถือได้ ที่มีความสมบูรณ์
- ศึกษา/วิเคราะห์ ตามหลักเกณฑ์ แนวคิด ทฤษฎีเทคนิคของการวิเคราะห์
- สรุปผลการศึกษา
- เขียนรายงานการวิเคราะห์

การเขียนรายงานการวิเคราะห์

- 1) มีความตรง กล่าวถึงปัญหา วัตถุประสงค์ วิธีการ และ ผลการศึกษาได้ถูกต้อง
- 2) มีความชัดเจน สื่อความหมายได้ถูกต้องชัดเจน
- 3) มีความสมบูรณ์ มีข้อมูลครบถ้วน
- 4) มีความน่าเชื่อถือ ข้อมูลถูกต้องตามความเป็นจริง

รายงานการวิเคราะห์ประกอบด้วย

ស៊ុនអង្វោះ

-ป ก หน้า -ป ก ใน -บ ท ค ด ย่อ -ค ា น ำ -ส าร บ ัญ

ស៊ុនណើអាហ

-บทที่ 1 ถึง บทที่ 5

สวนเอกสารอ้างอิง

-បរទនានុក្រម -ភាគធមេនវក

การเขียนบทนำ้งานวิเคราะห์

การเขียนบทนำจะต้องกล่าวถึงความเป็นมาและความสำคัญของงานที่ปฏิบัติให้ชัดเจน รวมถึงแนวคิด วัตถุประสงค์ และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการ วิเคราะห์ โดยมีหลักการ คือ

- มีความยาวประมาณ 2-3 หน้า
- ให้เห็นปัญหา ไปจนถึงประโยชน์ในการวิเคราะห์งานครั้งนี้
- กล่าวให้เห็นว่างานวิเคราะห์ครั้งนี้มีความสำคัญ
- ใช้ภาษาที่เรียบง่าย อ่านแล้วเข้าใจง่าย สอดคล้อง กลมกลืน ไม่สับสน วกไปเวียนมา

ความเป็นมาและความ สำคัญของการวิเคราะห์

ต้องเขียนถึงความเป็นมาและความสำคัญของการวิเคราะห์ให้ชัดเจน

โดยเขียนถึงความเป็นมาของงานที่จะทำการวิเคราะห์ว่ามีความเป็นมาอย่างไร มีความสำคัญอย่างไร หรือมีความจำเป็นอะไรที่ต้องมีการทำวิเคราะห์เรื่องนี้

วัตถุประสงค์และผลที่คาดว่าจะได้รับ

วัตถุประสงค์การวิเคราะห์

ต้องเขียนอธิบาย ชี้แจง ให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์เรื่องนั้นๆ

- เช่น
- เพื่อวิเคราะห์งบเงินสวัสดิการของคณะฯ (นักวิชาการการเงิน, นักวิเคราะห์ฯ)
  - เพื่อวิเคราะห์รายวิชาในการลงทะเบียนล่าช้า (นักวิชาการศึกษา, นักวิเคราะห์ฯ)
  - เพื่อวิเคราะห์ผลการรักษาคนไข้/ผู้ป่วย (พยาบาล)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ต้องเขียนบอกให้ทราบประโยชน์ของการศึกษาวิเคราะห์เรื่องนั้นๆ (ชี้งต้องตอบวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ด้วย)

- เช่น
- ได้รายละเอียดของการเบิกจ่ายงบสวัสดิการของคณะฯ
  - ได้รายละเอียดของการเบิกจ่ายงบประมาณ
  - ได้ผลการรักษาผู้ป่วย

ขอบเขต ข้อจำกัด และคำจำกัดความ

อธิบายชี้แจง ให้ทราบถึงขอบเขตหรือข้อจำกัด ของการศึกษาวิเคราะห์เรื่องนั้นๆ ว่าเรื่องที่กำลังวิเคราะห์อยู่นี้มีขอบเขต ครอบคลุมถึง เรื่องอะไร แค่ไหน เพียงใด หรือไม่ ครอบคลุม หรือยกเว้นอะไรบ้าง

เขียนถึงคำจำกัดความต่างๆ ที่มีอยู่ในเรื่องที่ทำการวิเคราะห์นั้นๆ คำศัพท์เฉพาะที่มีในงานวิเคราะห์ครั้งนี้อาจเป็นภาษาไทย หรือภาษาอื่น สัญลักษณ์พิเศษ หรือ คำย่อ

แนวคิด ทฤษฎี และงานที่เกี่ยวข้อง

- จัดหมวดหมู่ของแนวคิด ทฤษฎี งานวิเคราะห์หรือวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้เป็นหมวดฯ เพื่อให้เห็นแนวทางในการ review literature อย่างชัดเจน
- จัดลำดับของหมวดหมู่ให้เหมาะสม
- เขียนและเรียบเรียงความรู้ด้วยภาษาวิชาการให้เป็นความ ต่อเนื่อง เชื่อมโยงกัน
- ถ้าความเห็นในเรื่องเดียวกันเหมือนกันแล้วนำมาอ้างอิง ไม่จำเป็นต้องอ้างที่ละคน ควรอ้างพร้อมกันครั้งเดียว แต่ถ้าแนวคิดต่างกัน จึงค่อยเขียนแยกกัน อ้างคนละครั้ง
- เขียนเชื่อมโยงเนื้อความให้ต่อเนื่องกัน อย่าให้รู้สึกว่าเป็นท่อนๆ มีลักษณะแบบตัดแบปต่อๆ กัน

วิธีการวิเคราะห์ในงานวิเคราะห์

- ประชาร์และกลุ่มตัวอย่าง
- เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- การเก็บรวบรวมข้อมูล
- สติติ หรือเทคนิค ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- การวิเคราะห์ข้อมูล

เขียนรายละเอียดให้ทราบถึงหลักเกณฑ์และวิธีการในการวิเคราะห์ ประชาร์มีเครื่องบัง กลุ่มตัวอย่างคือเครื่องอะไร และมีจำนวนเท่าใดมิใช่วิธีใดในการคัดเลือกตัวอย่าง กรณีที่ต้องมี สูตร หรือ เกณฑ์มาตรฐาน และ วิธีการคำนวณ ต้องเขียนสูตรและอธิบายวิธีการใช้สูตรในการคำนวณนั้นๆ ประกอบด้วย และใช้ เทคนิควิธีในการวิเคราะห์ครั้งนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคืออะไร เป็นแบบสอบถาม แบบ สัมภาษณ์ หรือ ตารางข้อมูล สติติที่ใช้ในการวิเคราะห์ใช้ค่าอะไรบ้าง เช่น ค่าร้อย ละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ฯลฯ เขียนรายละเอียดในการเก็บรวบรวมให้ ชัดเจนทุกขั้นตอน

การใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์

ถ้ามีการใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ต้องอธิบายไว้ให้ชัดเจน และหากมีการตรวจสอบ เครื่องมือก็ต้องกำหนดไว้ว่าจะดำเนินการอย่างไร

หากมีการดำเนินการใช้แบบสอบถามก็ต้องมี การกำหนดค่าของการวัดทัศนคติ และเกณฑ์การ แปลผลให้ชัดเจนในส่วนนี้ด้วย

เทคนิคต่างๆ ในการวิเคราะห์

โดยอาจประยุกต์ใช้เทคนิคต่างๆ มาใช้ในงาน
วิเคราะห์
เช่น

- FISH BONE หรือ Tree DIAGRAM
- BRAIM STORMING
- DELPHI TECHNIQUE
- DEMING CYCLE (PDCA)
- SIX SIGMA/
- BENCHMARKING
- BALANCED SCORECARD/BSC
- etc.

การเขียนผลการศึกษาวิเคราะห์

เขียนถึงผลของการศึกษาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของการใช้ สติ๊ติพรวนนา สติ๊ติวิเคราะห์ การแปลความหมาย อาจนำเสนอในรูปแบบ ที่เป็นตาราง แผนภูมิ หรือ กราฟ ในการช่วยให้เข้าใจง่ายขึ้น

การนำเสนอผลการศึกษา ควรนำเสนอตามลำดับเรื่อง ของวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ซึ่งผลของการศึกษาวิเคราะห์จะต้องตอบวัตถุประสงค์ได้ทุกข้อตามที่ตั้งไว้

โดยอาจมีการประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์ในการประมวลผลการวิเคราะห์ แต่ก็ต้องอธิบายผลการวิเคราะห์ดังกล่าวให้เข้าใจโดยละเอียด

การนำเสนอผลการแจกแจงความถี่

- การนำเสนอด้วยแผนภูมิ
  - แผนภูมิกิภาพ (pictograph)

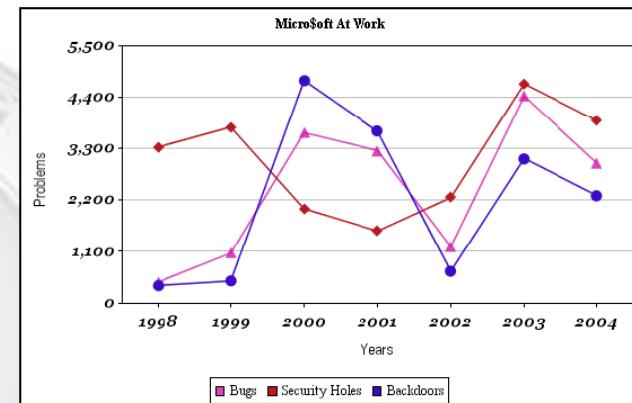

จำนวนคนที่ พบยาเส้นในบ้านผู้เข้าร่วมที่พึงกันยาสถานที่ตรวจค้น 25 คน

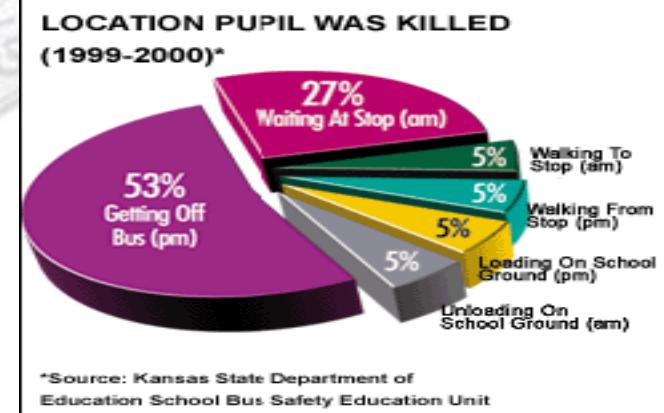
แผนภูมิแท่ง (Bar charts)

แผนภูมิเส้น (Trend charts)

แผนภูมิกิริ (Pie diagram)

สถิติที่สำคัญในการวิเคราะห์

สถิติเชิงพรรณा (Descriptive statistics)

- การแจกแจงความถี่ - จัดทำตารางแจกแจงความถี่
- การหาค่าสัดส่วน/ ร้อยละ - คำนวนค่า %
- การวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง - หาค่าเฉลี่ย
- การหาค่าการกระจาย - หาค่า ส่วนบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)

เทคนิคทางสถิติอื่นๆ ในการวิเคราะห์

ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม	สถิติที่ใช้
ตัวแปรเชิงกลุ่ม 1 ตัวที่สนใจ (ที่มีค่าอยู่ 2 ค่า) เช่น เพศ	ตัวแปรเชิงปริมาณ 1 ตัว เช่น คะแนนระดับความ พึงพอใจ	<i>t</i>-Test
ตัวแปรเชิงกลุ่ม 1 ตัวที่สนใจ (ที่มีค่าอยู่มากกว่า 2 ค่า) เช่น สถานภาพสมรส	ตัวแปรเชิงปริมาณ 1 ตัว เช่น คะแนนระดับความ พึงพอใจ	<i>F</i>-Test (One way ANOVA)
ตัวแปรเชิงปริมาณ	ตัวแปรเชิงปริมาณ	Regression หรือ Correlation

การเขียนบรรนานุกรม

ให้แยกบรรนานุกรมสิ่งพิมพ์ภาษาไทยและ
บรรนานุกรมสิ่งพิมพ์ภาษาต่างประเทศ และแต่ละ
ภาษาที่นี้ให้เรียงตามลำดับอักษร แบบพจนานุกรม
ฉบับราชบัณฑิตสถาน และพจนานุกรม
ภาษาอังกฤษทั่วไป

การเขียนบรรนานุกรมจะเรียงลำดับอักษรและ
พยัญชนะ โดยเป็นภาษาไทยก่อนตามด้วย
ภาษาอังกฤษ

ตัวอย่างงานวิเคราะห์

การวิเคราะห์ผลสำเร็จการปรับเปลี่ยนกระบวนการบริหารงานวิจัยทุนเงินงบประมาณ
แผ่นดินของมหาวิทยาลัยมหิดล

งานวิเคราะห์ เรื่อง การวิเคราะห์ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากรบุคคล :
มหาวิทยาลัยมหิดล

งานวิเคราะห์ เรื่อง การวิเคราะห์การกระจายอายุและแนวโน้มกลุ่มอายุและของ
บุคลากรสายวิชาการมหาวิทยาลัยมหิดล

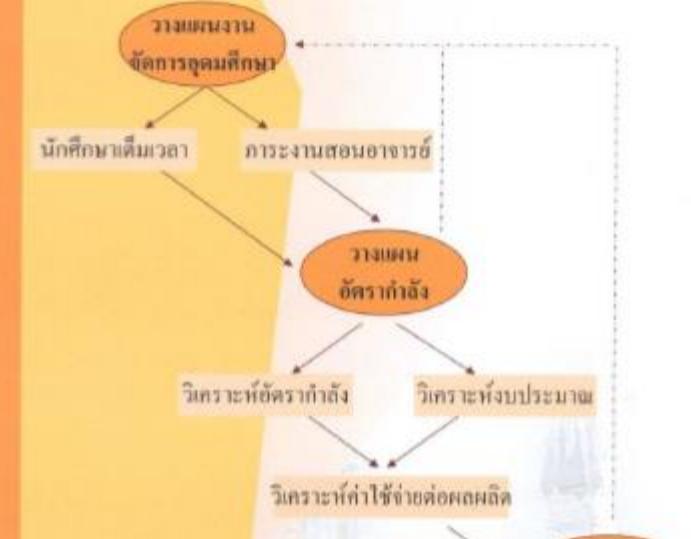
งานวิเคราะห์ เรื่อง ระบบการบริหารค่าตอบแทนตามผลการปฏิบัติงาน (Performance-Based Pay)

รายงานการวิเคราะห์
กิจกรรมทางงานท่าข่องบ้านทิต
รุ่นที่ ๔๙ ปีการศึกษา ๒๕๕๐
(ฉบับปรับปรุง)
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

รายงานการวิเคราะห์
นักศึกษาเต็มเวลา
ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๒

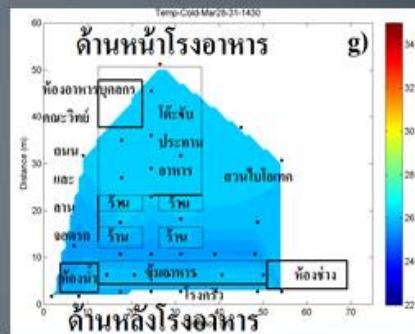

ก. รายงานการวิเคราะห์
นักศึกษาเต็มเวลา

เรื่องชัย จรุงศิริวัฒน์, ๒๕๕๕

การศึกษาวิเคราะห์สภาพอากาศและอุณหภูมิของโรงอาหาร
คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
ภายหลังการปรับปรุง พ.ศ. 2554

កំរាល ខ្សោនជីតិ
ខមពុនុធ ឯនទរបាតិ
ពិវិតន៍ គិរិកើយរដិចារេ

**การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการจ้างบุคลากร
จากเงินรายได้บัณฑิตวิทยาลัยปีงบประมาณ พ.ศ.2548-2552
ของบัน្តอที่วิทยาลัย มหาวิทยาลัยทีดอ**

คำรบ ไชยชนะ ไชยคี
ลีลศร พ่วงศรี

บัญชีวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
กุมภาพันธ์ พ.ศ.2548

งานวิเคราะห์

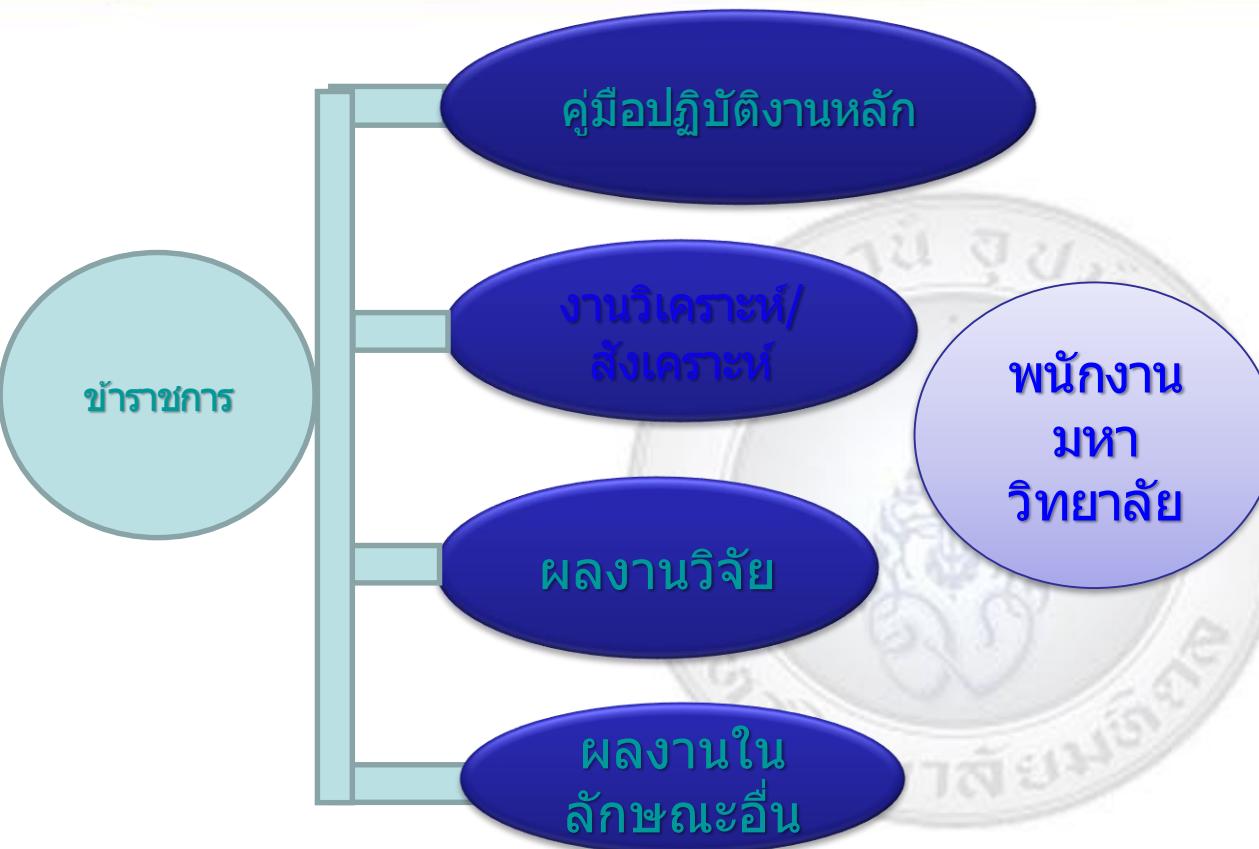
มหาวิทยาลัยมหิดล
Mahidol University

"Wisdom of The Land"

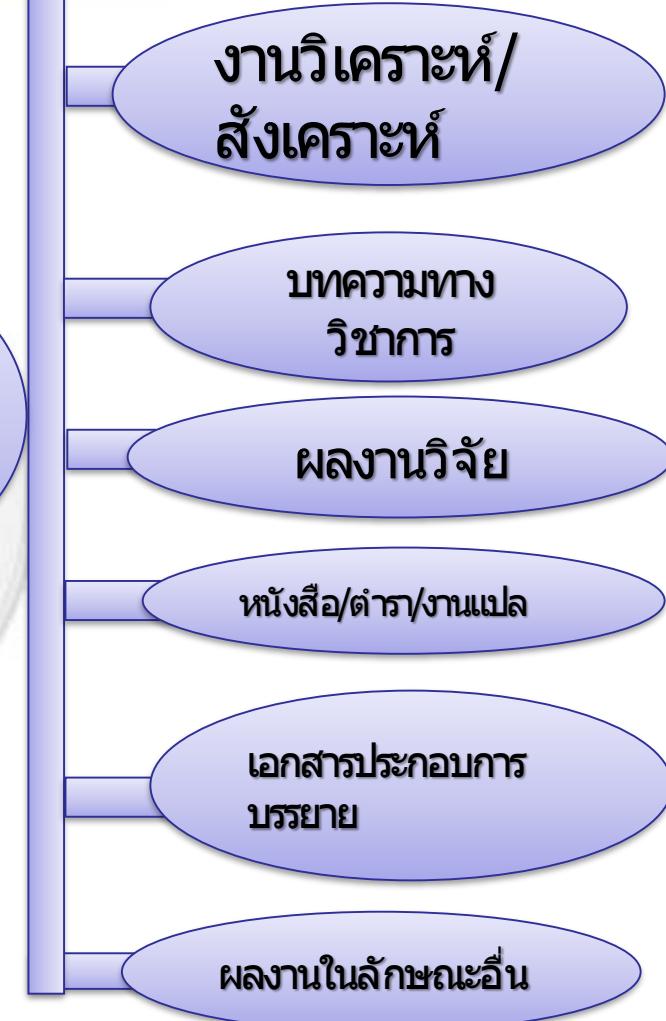
การจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน

ผลงานที่ใช้ในการเสนอขอดำเนินการ

คู่มือปฏิบัติงาน

โครงการสร้างของคุ้มกันการปฏิบัติงาน

คุ้มกันการปฏิบัติงานนี้เป็นรูปเล่มที่ประกอบด้วยหัวข้อหลักๆ ตามโครงการของการจัดทำ ดังนี้

- 1) หัวเรื่อง
- 2) ประวัติความเป็นมา
- 3) วัตถุประสงค์
- 4) ภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบ
- 5) ระเบียบ ข้อบังคับ เอกสาร หรือทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 6) เทคนิคหรือแนวทางการปฏิบัติงาน
- 7) ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข
- 8) ข้อเสนอแนะ

โครงสร้างของคู่มือการปฏิบัติงาน

1) บทนำ

- ความเป็นมา/ความจำเป็น/ความสำคัญ
- วัตถุประสงค์
- ขอบเขต
- นิยามศัพท์เฉพาะ/คำจำกัดความ

2) บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ

- บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่ง
- ลักษณะงานที่ปฏิบัติ
- โครงสร้างการบริหารจัดการ

3) หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานและเงื่อนไข

- หลักเกณฑ์การปฏิบัติงาน
- วิธีการปฏิบัติงาน
- เงื่อนไข/ข้อสังเกต/ข้อควรระวัง/สิ่งที่ควรคำนึงในการปฏิบัติงาน
- แนวคิด/งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4) เทคนิคในการปฏิบัติงาน

- กิจกรรม/แผนปฏิบัติงาน
- ขั้นตอนการปฏิบัติงาน
- วิธีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน
- จรรยาบรรณ/คุณธรรม/จริยธรรมในการปฏิบัติงาน

5) ปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการแก้ไขและพัฒนางาน

- ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน ยกตัวอย่างกรณีศึกษา
- แนวทางแก้ไขและพัฒนา
- ข้อเสนอแนะ

6) บรรณานุกรม

7) ภาคผนวก (สามี)

การเขียนคู่มือการปฏิบัติงาน

ลักษณะที่ดีในการเขียนคู่มือการปฏิบัติงาน ที่เป็นลักษณะที่ดี โดยทางสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบข้าราชการ ได้กำหนดไว้คือ

- 1) กระชับ ชัดเจน เข้าใจง่าย
- 2) เป็นประโยชน์สำหรับการทำงานและฝึกอบรม
- 3) เหมาะสมกับองค์กรและผู้ใช้งาน แต่ละกลุ่ม
- 4) มีความน่าสนใจ น่าติดตาม
- 5) มีความเป็นปัจจุบัน (update) ไม่ล้าสมัย
- 6) แสดงหน่วยงานที่จัดทำ วันที่เริ่มใช้ถือปฏิบัติ
- 7) มีตัวอย่างประกอบ

ส่วนที่ 1 บทนำ

ในส่วนของบทนำของคู่มือปฏิบัติงาน
ผู้สร้างงานวิชาการจะต้องเขียนถึงข้อมูลของ
การจัดทำคู่มือที่มีแนวทางในการเขียนตาม
การสร้างงานวิชาการในลักษณะอื่นทั้งที่เป็น
งานวิจัยและงานวิเคราะห์ แตกต่างกันอยู่
บ้างที่เนื้อหา ทั้งในส่วนของ

- 1) ความเป็นมา/ความจำเป็น/ความสำคัญ
- 2) วัตถุประสงค์
- 3) ขอบเขต
- 4) นิยามศัพท์เฉพาะ/คำจำกัดความ

ส่วนที่ 2 บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ

บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบนั้นเป็นการ
เขียนถึงตำแหน่งของผู้สร้างงานวิชาการใน
ลักษณะคู่มือปฏิบัติงาน ว่ามีความเกี่ยวข้อง
กับการที่จะต้องสร้างคู่มือปฏิบัติงานอย่างไร
ซึ่งการเขียนในส่วนนี้จะต้องประกอบด้วย

- 1) บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของ
ตำแหน่ง
- 2) ลักษณะงานที่ปฏิบัติ
- 3) โครงสร้างการบริหารจัดการ

ซึ่งอาจจะมีการเขียนแผนผังด้วยได้
แสงเทียน อยุ่เดา, 2557

ส่วนที่ 2 บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ

บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบนั้นเป็นการ
เขียนถึงตำแหน่งของผู้สร้างงานวิชาการใน
ลักษณะคู่มือปฏิบัติงาน ว่ามีความเกี่ยวข้อง
กับการที่จะต้องสร้างคู่มือปฏิบัติงานอย่างไร
ซึ่งการเขียนในส่วนนี้จะต้องประกอบด้วย

- 1) บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของ
ตำแหน่ง
- 2) ลักษณะงานที่ปฏิบัติ
- 3) โครงสร้างการบริหารจัดการ

ซึ่งอาจจะมีการเขียนแผนผังด้วยกระดาษ

ส่วนที่ 2 บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ

โครงสร้างในการเขียนคู่มือปฏิบัติงาน จะประกอบด้วยโครงสร้างใน 3 ลักษณะคือ

- 1) โครงสร้างขององค์กร (organization Chart)
- 2) โครงสร้างการบริหาร (Administration Chart)
- 3) โครงสร้างการปฏิบัติงาน (Activity Chart)

ส่วนที่ 3 หลักเกณฑ์วิธีการปฏิบัติงานและเงื่อนไข

1) หลักเกณฑ์การปฏิบัติงาน เขียนอธิบายชี้แจงว่างานนี้มีกฎระเบียบ ข้อบังคับ หนังสือเวียน มติ กำหนดไว้เป็นหลักเกณฑ์ว่าอย่างไร

สรุปให้เป็นภาษาที่ใช้ในการปฏิบัติ ทุกคนอ่านแล้วเข้าใจ ต้องแยกนำเสนอว่า

- หลักเกณฑ์ที่กำหนดจากหน่วยงานภายนอก

- หลักเกณฑ์กำหนดโดยหน่วยงานภายใน

2) วิธีการปฏิบัติงาน เขียนอธิบายชี้แจงว่างานนี้มีกฎระเบียบ ข้อบังคับ หนังสือเวียน มติ กำหนดวิธีการปฏิบัติไว้อย่างไร เขียนอธิบายให้เป็นภาษาเขียนที่ผู้เกี่ยวข้องเข้าใจง่าย

ส่วนที่ 3 หลักเกณฑ์วิธีการปฏิบัติงานและเงื่อนไข

3) เงื่อนไข/ข้อสังเกต/ข้อควรระวัง/สิ่งที่ควรคำนึงในการปฏิบัติงาน เมื่อศึกษา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หนังสือเวียน มติ ที่เกี่ยวข้องกับงานนี้แล้วต้องแสดงความเป็นผู้มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ด้วยการจับประเด็นสาระสำคัญของกฎเกณฑ์ดังกล่าว

4) แนวคิด/งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ส่วนนี้เป็นการแสดงถึงการสั่งสมความรู้ การพัฒนาตนเอง การเป็นผู้มีความรอบรู้อย่างแท้จริง ที่สามารถนาแนวคิด งานวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการปรับปรุงแก้ไข พัฒนางานที่ปฏิบัติ

ส่วนที่ 4 เทคนิคในการปฏิบัติงาน

ครอบคลุมในเรื่องต่างๆ อันประกอบด้วย

- 1) กิจกรรม/แผนปฏิบัติงาน อาจมีการเขียนถึงแผนกลยุทธ์ในการปฏิบัติ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกในการที่จะให้องค์กรของผู้สร้างงานวิชาการนั้นปฏิบัติงานให้เป็นไปเพื่อให้เป็นไปตามกลยุทธ์ของส่วนงาน
- 2) ขั้นตอนการปฏิบัติงาน ขั้นตอนนี้เป็นการเขียนขั้นตอนการปฏิบัติงานให้ชัดเจน โดยอาจเขียนในรูปแบบของ Work Flow กระบวนการ ให้ชัดเจน
- 3) วิธีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน เป็นส่วนของเนื้อหาที่จะชี้ให้เห็นการติดตามการปฏิบัติงานรวมถึงรูปแบบของการประเมินผลว่าจะมีการประเมินการปฏิบัติงานนั้นอย่างไร
- 4) จรรยาบรรณ/คุณธรรม/จริยธรรมในการปฏิบัติงาน ซึ่งผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ หรือเป็นผู้ปฏิบัติงานที่มีคุณธรรม จริยธรรม

ส่วนที่ 5 ปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการแก้ไขและพัฒนา

1) ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน จากการดำเนินการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน อาจเป็นปัญหาในส่วนของการปฏิบัติงานต่างๆ หรือปัญหาจากกฎระเบียบ ข้อบังคับ เอกสารทางราชการ มติต่างๆ รวมถึงนโยบาย แผนงาน หรือยุทธศาสตร์ในระดับต่างๆ และความมีการยกตัวอย่างกรณีศึกษา

2) แนวทางแก้ไขและพัฒนา จากปัญหาและอุปสรรคดังกล่าวก็จะได้แนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวก็จะส่งผลต่อการพัฒนาที่ปฏิบัติอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) ข้อเสนอแนะ ซึ่งในส่วนนี้ก็เป็นการเขียนเพิ่มเติมถึงข้อเสนอแนะทั้งในเรื่องของการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน และข้อเสนอแนะในการพัฒนา

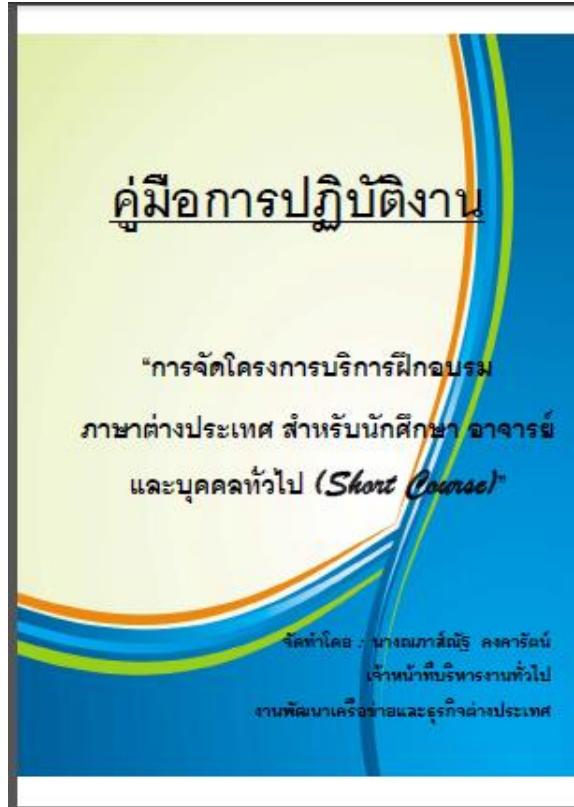

ส่วนที่ 6 ส่วนท้ายของคู่มือการปฏิบัติงาน

- 1) บรรณานุกรม
- 2) ภาคผนวก
- 3) ประวัติผู้เขียนคู่มือการปฏิบัติงาน

ตัวอย่างคู่มือ

- 1) คู่มือเรื่องค่ารักษาพยาบาล
- 2) คู่มือการบริหารการใช้จ่ายเงินอุดหนุนการวิจัย
- 3) คู่มือเรื่องการเบิกค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม
- 4) คู่มือเรื่องการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร
- 5) คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบรรจุและแต่งตั้ง พนักงานมหาวิทยาลัยเงินบประมาณ
- 6) คู่มือปฏิบัติงาน เรื่อง การขอตำแหน่งทางวิชาการ พนักงานมหาวิทยาลัย
- 7) คู่มือ การผลิตสื่อวีดิทัศน์ เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
- 8) คู่มือปฏิบัติงาน ติดตั้ง ดูแล ซ่อมบำรุงระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ปฏิบัติการเครื่องแม่ข่ายลีนักชี

ตัวอย่างคู่มือ

งานคู่มือปฏิบัติงาน

Q & A

Thank you for your attention

แบบฟอร์มเสนอผลงาน [ประเภทคู่มือปฏิบัติงาน](#)

คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ชื่อผู้เสนอผลงาน .....

1. ชื่อเรื่อง .....

บทที่

1. บทนำ

1. ความเป็นมา/ความจำเป็น/ความสำคัญ

2. วัตถุประสงค์

3. ขอบเขต

4. นิยามศัพท์เฉพาะ/คำจำกัดความ

2. บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ

1. บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่ง

2. ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

3. โครงสร้างการบริหารจัดการ

3. หลักเกณฑ์วิธีการปฏิบัติงานและเงื่อนไข

1. หลักเกณฑ์การปฏิบัติงาน

2. วิธีการปฏิบัติงาน

2. เงื่อนไข/ข้อสังเกต/ข้อควรระวัง/สิ่งที่ควรดำเนินในการปฏิบัติงาน

3. แนวคิด/งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

.....

.....

4. เทคนิคในการปฏิบัติงาน

1. กิจกรรม/แผนปฏิบัติงาน

.....
.....

2. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

.....
.....

3. วิธีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน

.....
.....

4. จารยաบรรณ/คุณธรรม/จริยธรรมในการปฏิบัติงาน

.....
.....

5. ปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการแก้ไขและพัฒนา

1. ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน ยกตัวอย่างกรณีศึกษา

.....
.....

2. แนวทางแก้ไขและพัฒนา

.....
.....

3. ข้อเสนอแนะ

.....
.....

บรรณานุกรม

ภาคผนวก (ถ้ามี)

.....
.....

.....

แบบฟอร์มเสนอผลงาน ประเภทงานวิเคราะห์ / งานสังเคราะห์

คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ชื่อผู้เสนอผลงาน .....

ชื่อเรื่อง .....

บทที่ 1 บทนำ

1. ความเป็นมาและเหตุผลความจำเป็นของการวิเคราะห์

.....

2. วัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์

.....

3. ขอบเขตของการวิเคราะห์

.....

4. ประโยชน์การวิเคราะห์ต่อการพัฒนาในหน้าที่

.....

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

.....

บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิเคราะห์/วิจัยที่เกี่ยวข้อง

.....

บทที่ 3 วิธีการวิเคราะห์

1. ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง หรือ แหล่งข้อมูล

.....

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์

.....

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

.....

4. สิทธิที่ใช้ในการวิเคราะห์ (ถ้ามี)

.....

.....

- 2 -

5. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอ

.....

.....

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์

.....

.....

บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ

.....

.....

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

แนวทางการเขียนรายงานการวิจัย

รศ.ดร.สมบูรณ์ ศิริสรรหิรัญและคณะ

รายงานการวิจัยประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

1. ส่วนหน้า
2. ส่วนเนื้อหา และ
3. ส่วนท้าย

แนวทางการเขียนแต่ละส่วนมีดังนี้

1. แนวทางการเขียนส่วนหน้า

- ปก ประกอบด้วยชื่อเรื่อง ชื่อผู้วิจัย และข้อความอื่นๆ เช่น หน่วยงานของผู้วิจัย ปีที่ทำวิจัย
- บทคัดย่อ เป็นส่วนที่สรุปย่อเรื่องราวทั้งหมดของงานวิจัย สิ่งสำคัญที่ควรนำเสนอได้แก่ตกลงประส่งค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย ผลการวิจัย สรุปและข้อเสนอแนะ
- กิตติกรรมประกาศ เป็นการประกาศขอบคุณบุคคลและหน่วยงานที่ให้ความอนุเคราะห์และสนับสนุนให้การดำเนินการวิจัยสำเร็จได้ด้วยดี
- สารบัญ โดยทั่วไปแบ่งเป็น 3 ส่วนได้แก่ สารบัญเนื้อเรื่อง สารบัญตารางและสารบัญแผนภูมิและภาพประกอบ หมายเหตุ การกำหนดเลขหน้าในส่วนหน้านี้นิยมใช้ระบบตัวอักษร คือ ก ข ค .....

2. แนวทางการเขียนส่วนเนื้อหา

- ส่วนเนื้อหา เป็นส่วนที่แสดงเนื้อหารายละเอียดในการทำวิจัย ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับระเบียบวิธีการวิจัย แต่ส่วนใหญ่มักจะ ประกอบไปด้วย 5 บท ดังนี้
- บทที่ 1 บทนำ
  - บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม
  - บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย
  - บทที่ 4 ผลการวิจัย
  - บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

3. แนวทางการเขียนส่วนท้าย

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

1. แนวการเขียนส่วนหน้า มีรายละเอียดดังนี้

บทที่ 1 บทนำ

ประกอบด้วยหัวข้อต่าง ๆ อย่างน้อยดังนี้

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.4 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม

บทนี้เป็นการนำเสนอแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ ใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย นักวิจัยควรเรียบเรียงสรุปเป็นกรอบแนวความคิด หลักการ ข้อแนะนำในการเขียนควรเป็นการเรียบเรียงเนื้อหาเนื่องกับการเขียนบทความทางวิชาการไม่ควรคัดลอกเนื้อหามาต่อ กัน ประกอบด้วยหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

2.1 แนวความคิดหรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้องที่ใช้ในการวิจัย (Concepts and Theories)

2.2 ข้อมูลของหน่วยงานหรือองค์กร

2.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Related Research Works)

2.3.1 งานวิจัยในประเทศ

2.3.3 งานวิจัยต่างประเทศ

2.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework)

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

บทนี้เป็นการนำเสนอถึงวิธีการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อหาคำตอบการวิจัยตามวัตถุประสงค์ แสดงรูปแบบการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล หัวข้อที่ควรนำเสนอในบทนี้มีดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

วิธีการสุ่มตัวอย่าง (Sampling)

การกำหนดขนาดตัวอย่าง (Determining of Sample Size)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

มีอะไรบ้าง มีขั้นตอนการสร้าง พัฒนาและตรวจสอบเครื่องมืออย่างไร

แหล่งที่มาของข้อมูล (Data Sources)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล (Measurement)

วิธีการตรวจสอบเครื่องมือ (Validity and Reliability)

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

มีวิธีการดำเนินการจัดเก็บอย่างไร เมื่อได้ที่ไหนอย่างไร ผู้เก็บ ใครเป็นผู้ให้ข้อมูล อุปกรณ์บันทึกข้อมูล

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้วิธีการได้ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) หรือ สถิติเชิงอนุमาน (Inferential Statistics)
ใช้โปรแกรมสำหรับทางสถิติ (Statistical Software) หรือไม่อย่างไร

บทที่ 4 ผลการศึกษา

นำเสนอผลการศึกษา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งระเบียบวิธีเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

หลักการนำเสนอผลการวิจัยทั้ง 2 ระเบียบวิธีมีดังนี้

- ควรเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์การวิจัย
  - ควรใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย หลีกเลี่ยงการใช้ภาษาทางสถิติ
  - หากมีตารางหรือกราฟควรอธิบายให้ชัดเจนว่าต้องการนำเสนออะไร

(กล่าวนำ) การศึกษาวิจัยเรื่อง.....

มีวัตถุประสงค์การวิจัย.....

โดยทำการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณจากประชากรและกลุ่มตัวอย่าง นำมามีเคราะห์ข้อมูล แล้วนำเสนองานผลการศึกษาวิจัย แบ่งเป็น.....ตอน ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กล่าวว่าจากการศึกษา ได้จากการเก็บข้อมูลประชากรหรือกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ผลการศึกษาจากแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น.....ชุด ได้กลับมาทั้งหมด..... ชุด คิดเป็นร้อยละ ... มีผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามดังนี้

4.2 ผลการศึกษาที่ตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1

4.2 ผลการศึกษาที่ตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2...

บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

บทนี้เป็นการนำเสนอข้อสรุปจากทุกบทที่ผ่านมาและข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย การเขียนโดยทั่วไปจะเริ่มจากวัตถุประสงค์ การวิจัย สรุปวิธีการวิจัยโดยย่อ สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ(เขียนสรุปเป็นความเรียงเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง และวิธีดำเนินการวิจัย).....

5.1 สรุปผลการวิจัย

การเขียนสรุปผลการวิจัยควรเขียนในลักษณะการเติมความจากข้อมูลผลการศึกษาวิจัยจากบทที่ 4 ให้สั้นกระชับ และเรียงลำดับตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

5.2 อกิจกรรมผล

การเขียนอภิปรายผลการวิจัย ควรแยกอภิปรายเป็นประเด็น โดยชี้ประเด็นว่าสอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับทฤษฎีหรือผลการวิจัยที่ค้นอื่นทำไว้ (ได้จากบทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม) โดยยกเหตุผลมาประกอบการอภิปรายผล

5.3 ข้อเสนอแนะ

การเขียนข้อเสนอแนะในการวิจัย เป็นการนำเสนอประเด็นที่นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ มีข้อจำกัด ข้อควรระวังในการนำเสนอผลการศึกษาวิจัยไปใช้อะไรบ้าง มีข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยอะไรบ้างอย่างไร มีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไปอะไร อย่างไรบ้าง หัวข้อนี้มีความสำคัญกับตัวผู้วิจัย เพราะเป็นการเล่าถึงความรู้สึกที่เกิดขึ้นทั้งทางบวกและทางลบ ปัญหาอุปสรรคที่ผู้วิจัยพบในการศึกษา และแนวทางการแก้ปัญหา อุปสรรคเหล่านี้ รวมทั้งการเรียนรู้ประสบการณ์ คุณค่าจากการทำวิจัยของผู้วิจัย

ดังนั้น ข้อเสนอแนะ ทั่วไปมักจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย อาจเป็นการเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการวิจัย การนำผลวิจัยไปปรับใช้หรือมีลู่ทางที่จะนำไปใช้ประโยชน์อย่างไรบ้าง
2. ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยในครั้งต่อไป เป็นการนำเสนอประเด็นที่ควรนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ มีข้อควรระวังในการนำไปใช้ประโยชน์อย่างไรบ้าง และข้อเสนอแนะว่าควรทำวิจัยอะไร อย่างไร

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยในครั้งต่อไป

3. แนวทางการเขียนส่วนท้าย

ส่วนท้ายของการเขียนรายงานการวิจัยประกอบด้วย 2 ส่วน คือ บรรณานุกรมและภาคผนวก(ถ้ามี)
 บรรณานุกรม การเขียนบรรณานุกรมให้ใช้รูปแบบ ดังต่อไปนี้
 ข้อผู้แต่ง.1,/ ชื่อสกุลผู้แต่งคนที่ 2// และข้อผู้แต่งคนที่ 3//(ปีที่พิมพ์).//ชื่องานเขียน//ครั้งที่พิมพ์ /:/
 สถานที่พิมพ์ .
วัสดุสื่อโสตทัศนูปกรณ์ ประเภทแบบบันทึกเสียง แผ่นเสียง แผ่นชีดี ภาพยินต์ ภาพเลื่อน ภาพนิ่ง
 แผนที่ วิดีทัศน์ ใช้รูปแบบดังนี้
 ข้อผู้บรรยายหรือผู้พูดหรือผู้ขับร้อง(ถ้ามี).//(ปีที่ผลิต).//ชื่อของวัสดุ .//(ประเภทของวัสดุ).//
สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Online)
 ข้อผู้แต่ง//(วันเดือนปี ที่สืบกัน)//ชื่อเรื่อง//แหล่งที่มา(เว็บไซต์)
 หมายเหตุ การจัดทำเอกสารต้องเป็นไปตามข้อกำหนดของแต่ละหน่วยงานหรือสถาบัน

ธีระ สินเดชารักษ์.(15 ตุลาคม 2555). การเสนอรายงานผลการวิจัยเชิงปริมาณ. แหล่งที่มา :

http://rlc.nrct.go.th/ewt_dl.php?nid=664

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ(วช.).(2553) คู่มือการเขียนรายงานการวิจัย. กรุงเทพมหานคร :

คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 46 หน้า.